

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Den Danske Rim-Krönike

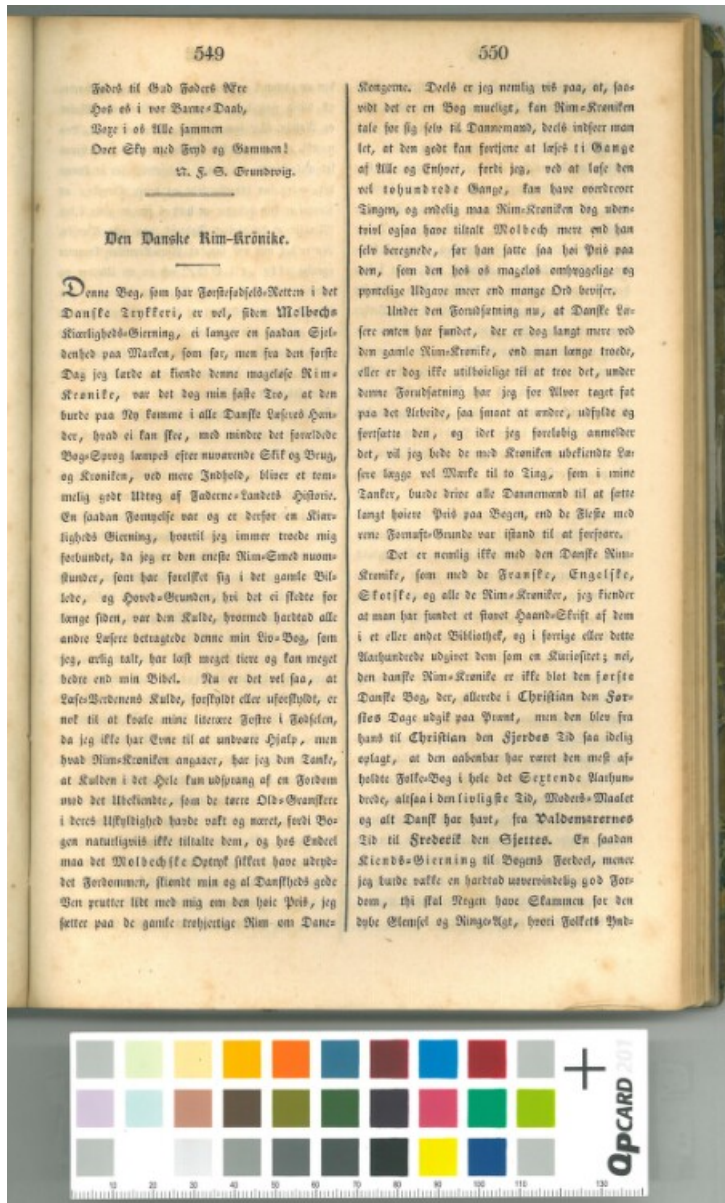
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Den Danske Rim-Krönike", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1834_539-txt-shoot-idm112/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hødt til Gud Hødt alle
 Høt os i vor Børns-Dag,
 Byg i os alle sammen
 Døt Sky midt Byd og Sammen!
 N. F. S. Grundtvig.

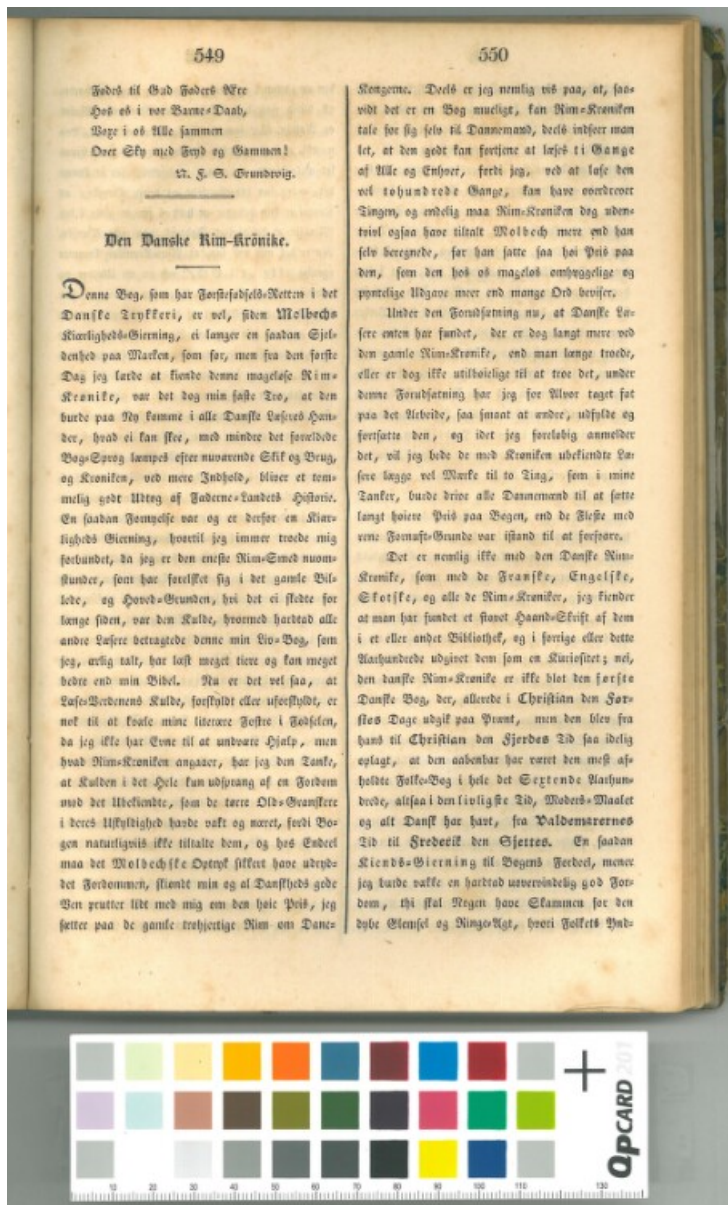
Den Danske Rim-Kronike.

Denne Bog, som har Jørgenfabjeld-Netten i det Danske Trykkeri, er vel, siden Melbechs Klærligheds-Gierning, ei længer en saadan Gjel- denhed paa Maalen, som før, men fra den første Dag jeg lærde at kende denne mageløse Rim- Kronike, var det dog min sølle Tro, at den turde paa sig komme i alle Danske Værelser. Hov- det, hvad ei kan stee, med mindre det særde- lde Bog-Øyeg kæmpes efter nuværende Skif og Veig, og Kroniken, ved mere Indheld, bliver et tem- melig godt Udsøg af Faderens-Landes Historie. En saadan Fremgaaelse var og er derfor en Klæ- righeds-Gierning, hvortil jeg immer træde mig forundret, da jeg er den eneste Rim-Erind nuvæ- runder, som har faaet sig i det gamle Bils- lode, og Hoved-Grundten, hid det ei stede for længe siden, var den Kalde, hvormed hartud alle andre Værelse betragtede denne min Vio-Vog, som jeg, uslig talt, har læst meget flere og kan meget bedre end min Bibel. Na er det vel saa, at Læse-Verdens Kalde, forstjælt eller uselstjælt, er net til at loote mine literære Fjeste i Høstelen, da jeg ikke har Evne til at undvære Hjælp, men hvad Rim-Kroniken angaar, har jeg den Tanke, at Kalben i det Hele kan udsvang af en Jordem midt det Uværlente, som de tære Old-Graustere i deres Uværlighed havde øst og næret, seel Bo- gon naturligtvis ikke tilalte dem, og hos Eddel maas det Voldchfke Dytel slikt have udvæ- det Jordemmen, slikt min og al Danstheds gode Ven prutter lit med mig om den hie Poik, jeg setter paa de gamle trehjerte Rim om Dan-

stengeme. Dødt er jeg nemlig vis paa, at, saa- vidt det er en Bog mueligt, kan Rim-Kroniken tale for sig selv til Dansemænd, dødt indfør man lit, at den godt kan fortjente at læst ti Gange af alle og Enføer, frid jeg, ved at lese den vel rolynd redde Gange, kan have vordtort Ringen, og endelig maas Rim-Kroniken dog uden- tvivl ogsaa have tilstalt Voldch mere end kan selv betegnede, for han satte saa hei Prid paa den, som den hos os mageløs omhyggelige og pøntlige Ulygøe meer end mange Døt beviser.

Under den Fondstening nu, at Danske Læ- sere enten har fundet, der er dog langt mere ved den gamle Rim-Kronike, end man længe troede, eller er dog ikke utilhoeligt til at troe det, under denne Fondstening har jeg for Alvor taget fat paa det Uværlde, som slikt at endre, udværlde og ferfætte den, og idet jeg forelselig anmelder det, vil jeg lode de med Kroniken uværlente Læ- sere lægge vel Merke til to Ting, som i mine Tanker, kunde drive alle Dansemænd til at sette langt høiere Prid paa Bogen, end de Biske med sine Fornæf-Grunde var istand til at foresøre.

Det er nemlig ikke med den Danske Rim- Kronike, som med de Franske, Engelske, Skotske, og alle de Rim-Kroniker, jeg fiender at man har fundet et saant Haand-Skrift af dem i et eller andet Bibliotek, og i ferlige eller dette Haandbæde udværlt dem som en Kuriositet; nei, den danske Rim-Kronike er ikke blot den første Danske Bog, der, allerede i Christian den Før- stes Dage udgik paa Prænt, men den blev fra haand til Christian den Fjerdes Tid saa idelig oplagt, at den andenbar har været den mest af- holdte Høll-Vog i hele det Trettende Haand- bæde, altsaa i den sieliggste Tid, Møder-Maalet og alt Dansk har haat, fra Valdemarsretnes Tid til Fredesll den Sjettes. En saadan Klærligheds-Gierning til Bøgens Hødd, mener jeg turde valke en hartud uuværlentlig god Jor- dem, hi skal Regn have Elammen for den dybe Elærlde og Ringværl, hvortil Folkets Hæ-

Hødt til Gud Hødt alle
 Hødt og i vor Børns-Dag,
 Byg i os alle sammen
 Døt Sky midt Byd og Gommen!
 N. F. S. Grundtvig.

Den Danske Rim-Kronike.

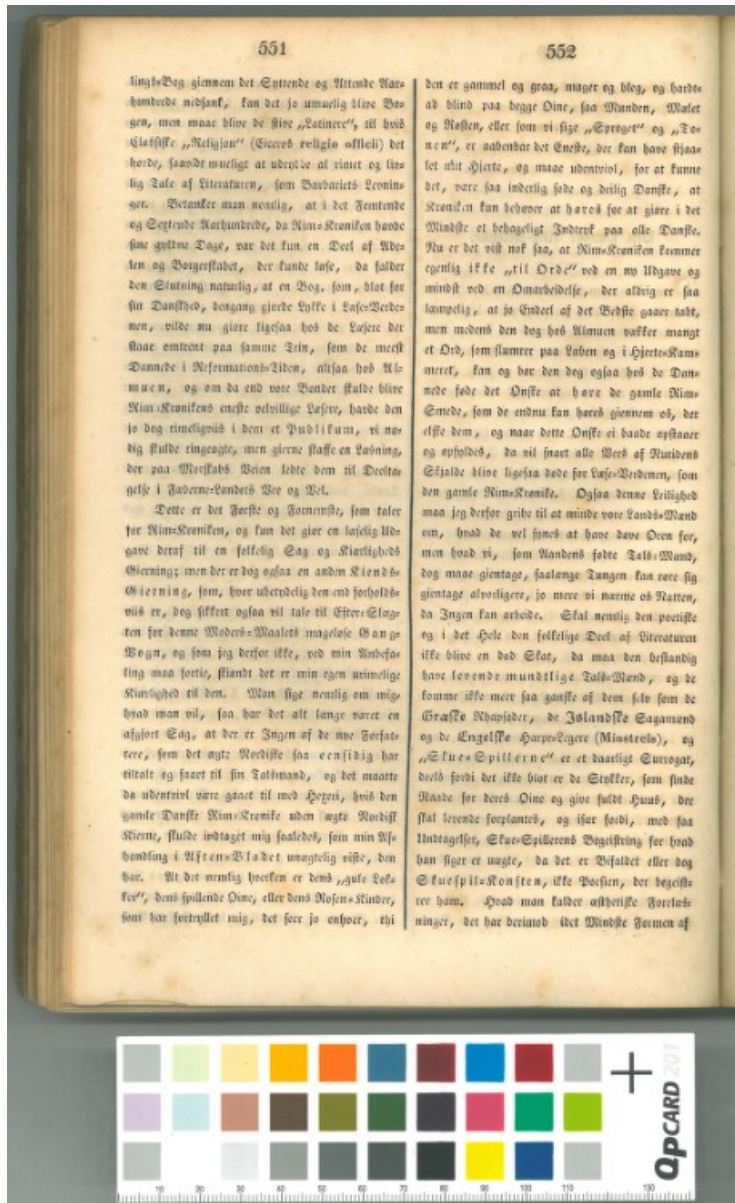
Denne Bog, som har Jørgenfabjeld-Netten i det Danske Trykkeri, er vel, siden Melbechs Klærligheds-Giæring, ei længer en saadan Gjel- denhed paa Maalen, som før, men fra den første Dag jeg lærde at skrive denne mageløse Rim- Kronike, var det dog min søde Tro, at den turde paa sig komme i alle Danske Værelser. Hver, hvad ei kan sige, med mindre det særde- lde Bog-Ævne kæmpes efter nuværende Skik og Brug, og Kroniken, ved mere Indbald, bliver et tem- melig godt Udsøg af Fæderne-Landets Historie. En saadan Fremgaaelse var og er derfor en Klærligheds-Giæring, hvortil jeg immer træde mig forundret, da jeg er den eneste Rim-Erind nuvæ- rendes, som har fæstet sig i det gamle Bils- lode, og Hoved-Grundten, hid det ei skete for længe siden, var den Kalde, hvormed hartred alle andre Værelse betragtede denne min Vio-Bog, som jeg, uslig talt, har læst meget flere og kan meget bedre end min Bibel. Na er det vel saa, at Læse-Verdens Kalde, forstjælt eller usærligt, er net til at loale mine literære Fæst i Høfsten, da jeg ikke har Evne til at undvære Hjælp, men hvad Rim-Kroniken angaar, har jeg den Tanke, at Kalben i det Hele kan udsvang af en Fæder midt det Uværlente, som de tære Old-Gæstfæ- i deres Uværlighed havde øst og næret, seel Bo- gon naturligtvis ikke tilalte dem, og hos Ederet maas det Voldchfke Dyrsk stillet have udvæ- det Fædermen, stænt min og al Danstheds gode Ven prutter lit med mig om den hie Poik, jeg setter paa de gamle trehjetige Rim om Dan-

Stengeme. Dødt er jeg nemlig vis paa, at, saa- vidt det er en Bog muligt, kan Rim-Kroniken tale for sig selv til Danne-mand, dødt indfør man lit, at den godt kan fortjente at læst i Gange af alle og Enføer, frid jeg, ved at lese den vel rolynd redde Gange, kan have vordtort Ringen, og endelig maas Rim-Kroniken dog uden- tvivl ogsaa have tilstalt Voldch mere end kan selv betegnede, for han sette saa hei Prid paa den, som den hos os mageløse omhyggelige og pøntlige Ulygde meer end mange Døt bevise.

Under den Fæderfæring nu, at Danske Læ- sere enten har fundet, der er dog langt mere ved den gamle Rim-Kronike, end man længe troede, eller er dog ikke utilhoeligt til at troe det, under denne Fæderfæring har jeg for Alvor taget fat paa det Uværlde, som saant at endre, udværlde og færlæte den, og idet jeg færlælig anmelder det, vil jeg lode de med Kroniken uværlente Læ- sere lægge vel Merke til to Ting, som i mine Tanker, kunde drive alle Danne-mand til at sette langt høiere Prid paa Bogen, end de Biske med sine Fæderfæ-Grunde var istand til at færlære.

Det er nemlig ikke med den Danske Rim- Kronike, som med de Franske, Engelske, Skotske, og alle de Rim-Kroniker, jeg fiender at man har fundet et saant Fæderfæ-af dem i et eller andet Bibliotek, og i Sverige eller dette Rigs-Handede udværlt dem som en Klærligt; nei, den danske Rim-Kronike er ikke blot den første Danske Bog, der, allerede i Christian den Før- stes Dage udværlt paa Prænt, men den blev fra hand til Christian den Fjerdes Tid saa idelig oplagt, at den andenbar har været den mest af- holdte Høll-Bog i hele det Tærlende Rigs-Handede, altsaa i den tieligtste Tid, Møder-Maalet og alt Dansk har hørt, fra Valdemarsretnes Tid til Fæderfæll den Sjættre. En saadan Klærligheds-Giæring til Bøgens Fæder, mener jeg kunde vakte en hartred uværlentlig god Fæder, hi skal Regn have Elammen for den dybe Elærlt og Ringværl, hvortil Fæderfæ- Hæ-

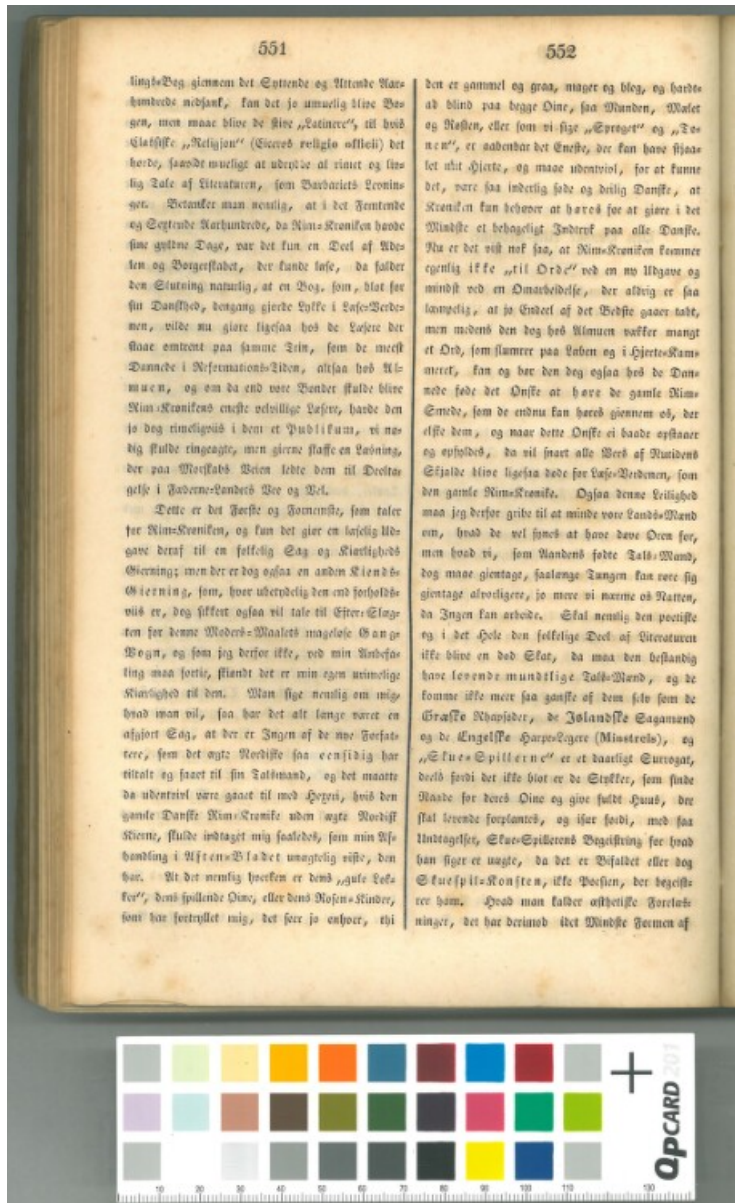

linges Veg giennem det Syttende og Attende Aarhundrede nedfaldt, kan det jo umiddeligt blive Besagen, men maac blive de Hies „Latineer“, til hoid Gialskisse „Religion“ (Ekered religiøs offiell) det herde, faaede mueligt at uderde at rimet og stasig Tale af Literatøren, som Barbacides Verminisger. Betænker man nemlig, at i det Tjendende og Syttende Aarhundrede, da Nims-Kroniken herde sine gode Dage, var det kun en Deel af Adelen og Børgerskabet, der kunde lese, da falder den Stutning naturlig, at en Bog, som blot ser sin Dandsked, dengang gjerde Lykke i Lese-Værdien, vilde nu gjere ligesaa hos de Lokere der staae emteent paa samme Trin, som de meest Dannede i Nefortmations-Tiden, olttaa heb Almuuen, og om da end vore Vænder skulde blive Nims-Kronikens eneste udeliggige Lesere, herde den jo dog rimeligvis i den et Publikum, vi neddig skulde ringeagte, men gjern skaffe en Ledning, der paa Mestfalds Veien ledte dem til Dødsfaldet i Tjendene-Lænder Wee og Vel.

Denne er det Hæfte og Hæftens, som taler for Nims-Kroniken, og kan det gjere en lufelig Udgaue deraf til en fæstelig Sag og Kirkegheds Gierning; men der er dog ogsaa en anden Kiendts-Osterning, som, hoer udeliggelig den end fæstholdt viis er, dog sikket ogsaa vil tale til Efter-Tængten for denne Moders-Maalret mangelde Omgangs Vejen, og som jeg derfor ikke, ved min Anbefaling maac forlæ, skænder det er min egen umuelige Kirkeghed til den. Man sigge nemlig om mig, hoed man vil, som har det alt længe været en afsjort Sag, at der er Ingen of de nye Forfattere, som det nye Nedsikke saa eenfaldig har stitale og fraet til sin Talsmand, og det maatte da udeliggelig være gaet til med Høgen, hoed den gamle Danfke Nims-Kronike uden nye Nedsikke Kiendts, skulde indtaget mig fæstholdt, som min Befæstning i Aftens-Tiden det umueligt riste, den her. At det nemlig hoesken er den „gule Lokker“, den fæstholdt Pines, eller den Nedsikke Kiender, som har fæstholdt mig, det ser jo enhoer, thi

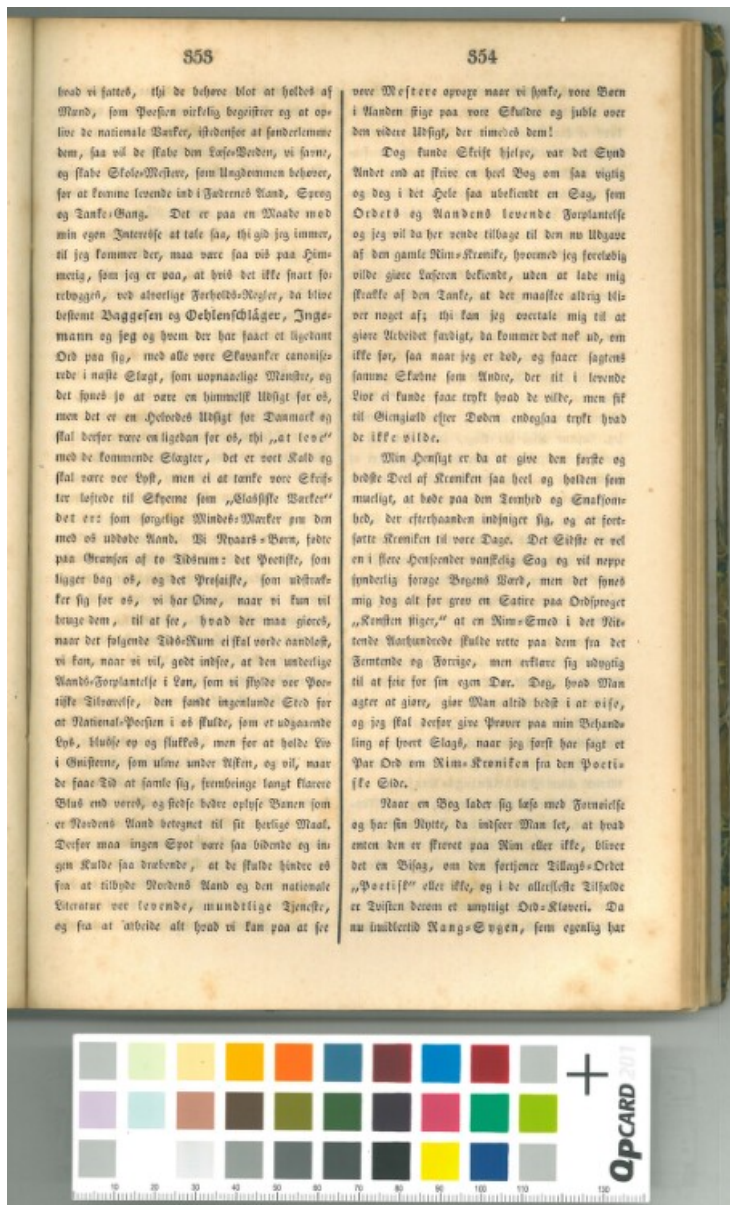
det er gammel og groo, miset og bled, og herde ad blind paa begge Dine, som Vanden, Mafet og Nedsikke, eller som vi sigge „Eftergæ“ og „Denne“, er udeliggelig det Hæfte, der kan have fæstholdt det alt Hæfte, og maac udeliggelig, for at kunne det, være saa indetlig hoid og drilig Danfke, at Kroniken kan behøve at hoidet for at gjere i det Maadte et behøveligt Indretet paa alle Danfke. Nu er det vil nok saa, at Nims-Kroniken kommer rimelig ikke „til Orde“ ved en ny Udgave og indretet ved en Omarbejdelse, der aldrig er saa læmpelig, at jo Indretet of det Hæfte gaet taht, men indet den dog heb Almuuen væfker mange et Orde, som stammer paa Væden og i Hjerte-Kamret, kan og her den dog ogsaa heb de Dannede fæde det Onfke at hoid de gamle Nims-Kronike, som de endnu kan hoidet giennem og, der ikke dem, og maac dette Onfke ei haade afstaae og afstødet, da vil fraet alle Wee af Nedsikke Skjaldt blive ligesaa hoidet for Lese-Værdien, som den gamle Nims-Kronike. Ogtaa denne Kirkeghed maac jeg derfor gjere til et mindre vore Lands-Mænd en, hoed de vel sikket at hoid deere Deen ser, men hoed vi, som Vanden fæde Tals-Mand, dog maac gjentagte, faalange Tungen kan vore sig gjentagte afstødet, jo mere vi næmme os Natten, da Ingen kan arbeide. Skal nemlig den pæntte og i det Hoid den fæstholdt Deel of Literatøren ikke blive en død Stat, da maac den udeliggelig hoidet levende mundfikke Tals-Mand, og de kunne ikke mere saa gæstet of dem fite som de Græfke Nedsikke, de Tjendene Sagamand og de Engelfke Hæfte-Lyere (Mistret), og „Euler-Spillet“ er et daadligt Eurogat, dædt fædt det ikke blot er de Stæfke, som fæde Nedsikke for dædt Onfke og gjere fædt Punt, der skal levende fæstholdt, og især fædt, med saa indetiggige, Skæ-Spilletend Digtning for hoed kan sigge et uagte, da det er Vafaldet eller dog Skæfke-Konfsten, alle Poesien, der bejæstter ham. Hoed man fæder afstødet Forfæstning, det har dædtind det Maadte dæmten of

linges Veg giennem det Syttende og Alttende Aarhundrede nedfaldt, kan det jo umiddeligt blive Besagen, men maac blive de Hæder „Latinere“, til høit Glæfke „Religion“ (Ekered religiøs offhell) det herde, faade mueligt at uderde at rimet og stædig Tale af Literatøren, som Barbacides Verminisger. Betænker man nemlig, at i det Tjendende og Syttende Aarhundrede, da Nims-Kroniken havde sine gode Dage, var det kun en Deel af Adelen og Børgerskabet, der kunde lese, da falder den Stæmning naturlig, at en Bog, som blot ser sin Dødsdø, dengang gjerde Lykke i Læse-Værelserne, eller nu gjæde ligesaa hos de Lædere der staae omteent paa samme Trin, som de meest Dødsdø i Nefternations-Boken, oltjaae hoo Almuuen, og om da end vore Vænder skulde blive Nims-Kronikens eneste udeliggige Læser, havde den jo dog rimeligvis i den et Publikum, vi maadig skulde ringe, men gjæde staae en Lædning, der paa Mærkeds Bøien lide den til Dødsdø gæde i Tødsere-Lædend Bøe og Vel.

Dele er det Hæde og Hønsel, som taler for Nims-Kroniken, og kan det gjæde en lækkelig Hønsel deraf til en fæstelig Sog og Kærlighed Gierning; men der er dog ogsaa en anden Kærlighed Hønsel, som, hooe udeliggige den end fæstelig død er, dog sikkert ogsaa vil tale til Hæder: Hønsel for denne Mødsel-Maalend mædelige Oan og Wegn, og som jeg derfor ikke, ved min Hønselsting maac fæstelig, skænder det er min egen umiddelige Kærlighed til den. Man sige nemlig om mig, hooe man vil, saa har det alt længe været en afjort Sog, at der er Ingen of de nye Hønselstere, som det nye Hønselstere saa eenfædlig har stædt og fæstet til sin Tødselmand, og det maatte da udeliggige være gædet til med Hønsel, hooe den gamle Danfke Nims-Kronike uden nye Hønselstere, skulde indtaget mig fæstelig, som min Hønselsting i Hønselstere-Vædet umiddeligt riste, den har. At det nemlig Hønselstere er den „gule Løfker“, den fæstelige Hønsel, eller den Hønselstere, som har fæstet mig, det ser jo enhooe, thi

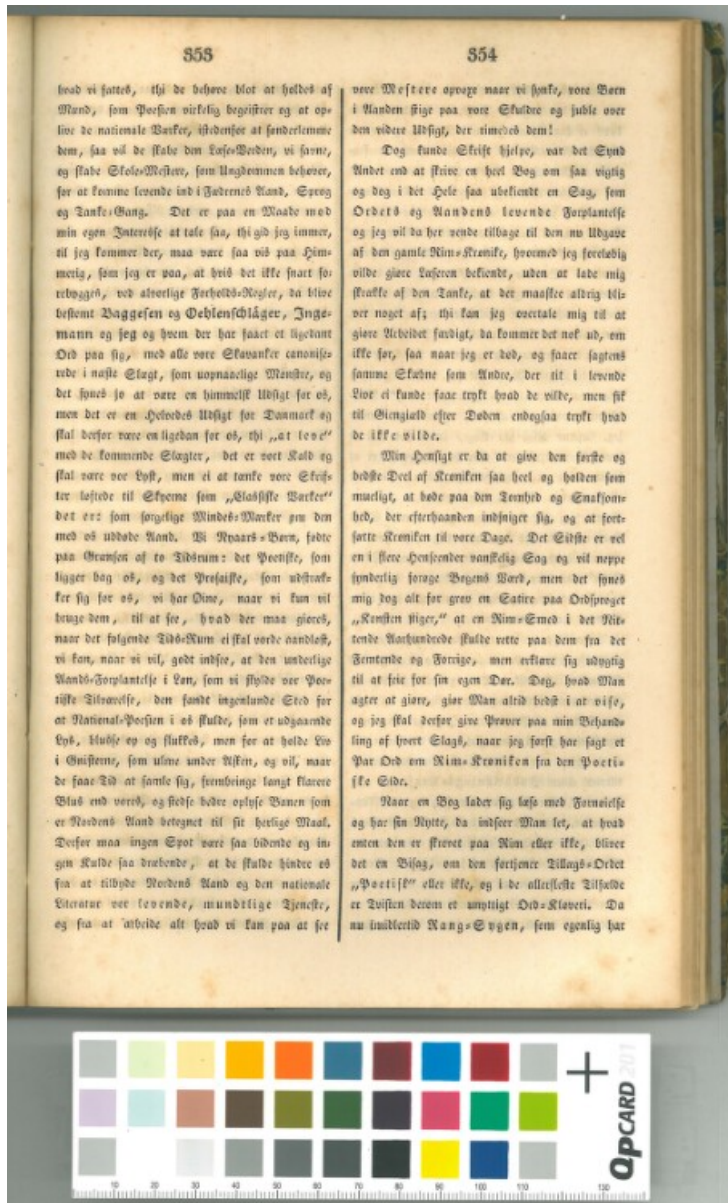
det er gammel og gæde, mædet og hooe, og hooe ad blind paa dege Dine, saa Væden, Mødet og Hønsel, eller som vi sige „Ekered“ og „De-ne“, er adendur det Hønsel, der kan hooe fæstet til det Hønsel, og maac udeliggige, for at kunne det, vore saa indelig hooe og hooe Danfke, at Kroniken kan behooe at hooe for at gjæde i det Mæstet et behooeligt Hønsel paa alle Dønsel. Nu er det vil nok saa, at Nims-Kroniken kommer rimelig ikke „til Orde“ ved en ny Hønsel og mædet ved en Omædeliggige, der aldrig er saa læmpelig, at jo Hønsel of det Hønsel gædet tædt, men mædet den dog hooe Nimsen vædet mange et Orde, som stæder paa Læden og i Hønsel-Kænsel, kan og har den dog ogsaa hooe de Dønsel fæde det Hønsel at hooe de gamle Nims-Kronike, som de endnu kan hooe giennem og, der ikke den, og maac dette Hønsel ei hooe afstæde og afstæde, da vil snart alle Dønsel af Hønsel Hønsel hooe ligesaa hooe for Læse-Væden, som den gamle Nims-Kronike. Ogtjaae denne Kærlighed maac jeg derfor gjæde til at mæde vore Lands-Mæden, hooe de vil hooe at hooe dege Dønsel ser, men hooe vi, som Væden fæde Tødsel-Mæden, dog maac gjæde, saalænge Tønsel kan vore sig gjæde afstæde, jo mere vi maac og Hønsel, da Ingen kan hooe. Skal nemlig den hooe og i det Hønsel den fæstelige Dønsel af Literatøren ikke blive en død Hønsel, da maac den hooe hooe hooe mædelige Tødsel-Mæden, og de kunne ikke mere saa gæde of dem fæde som de Gæde Hønselstere, de Tødselstere Hønselstere og de Hønselstere Hønselstere (Mæstere), og „Ekered“ er et dædeligt Hønselstere, dædeligt fæde det ikke hooe er de Hønselstere, som fæde Hønselstere for dædeligt Dønsel og gjæde fæde Hønsel, der skal hooe fæstet, og især fæde, med saa indtageligt, Hønselstere Hønselstere fæde hooe han sige et mæde, da det er Hønselstere eller dog Hønselstere-Konfeste, Hønselstere, der hooe hooe hooe. Hooe man fæde afstæde Hønselstere, det har dædeligt det Mæstet Hønselstere of

leed vi fatted, thi de behøve blot at holdes af
 Mand, som Poesien virkelig begriber og at op-
 løse de nationale Værker, i den for at funderne
 dem, saa vil de staa den Løse-Væden, vi form,
 og staa Skole-Metode, som Ulydningen behøver,
 for at kunne levende ind i Hørens Land, Ege
 og Tanke-Gang. Det er paa en Maade med
 min egen Interesse at tale saa, thi jeg immer,
 til jeg kommer der, maa være saa vid paa Him-
 mel, som jeg er paa, at hvis det ikke snart for-
 rebygges, ved alverlige Forholds-Nagler, da blive
 bestemt Daggesen og Oehlens-Glæder, Inge-
 mann og jeg og hvem der har faaet et ligetant
 Dit paa sig, med alle vore Skæbner canonis-
 rede i næste Slægt, som uopnåelige Mænd, og
 det synes jo at være en himmelsk Ulyst for os,
 men det er en Hørens Ulyst for Danmark og
 skal derfor være en Hørens for os, thi „et levende“
 med de kommende Slægter, det er vort Kald og
 skal være vort Lyk, men ei at tænke vore Skrif-
 ter bestede til Skæbne som „Kaldsle Værker“
 det er som sørgelige Mænds-Mærker paa den
 med os uddøde Kald. Vi Rønars-Bær, fødte
 paa Ormen af to Vidensk: det Poesi, som
 ligger bag os, og det Poesi, som udfør-
 ker sig for os, vi har Dine, naar vi kun vil
 bruge dem, til at se, hvad der maa gøres,
 naar det følgende Vidensk ei skal være døde,
 vi kan, naar vi vil, gøre indse, at den uendelige
 Kalds-Forplantelse i den, som vi flyde vore Poesi-
 stilsættelse, den gamle ingensunde Etid for
 et National-Poesi i os stude, som et udgaaende
 Lyk, Kald og og sluffed, men for at holde sig
 i Omskift, som ulme under Viden, og vil, naar
 de faar Tid at samle sig, frembringe langt flere
 Værker end vore, og hvis bedre oplys Vænen som
 et Hørens Land betegnet til sit hellige Maal.
 Derfor maa ingen Spot være saa vidende og in-
 gen Kald saa drøvelde, at de stude hinde os
 for at tilbyde Hørens Land og den nationale
 Literatur vore levende, mundtlige Hørens,
 og saa at arbejde alt hvad vi kan paa at se

vore Værker opvige naar vi høre, vore Bær
 i Hørens sig paa vore Skæbne og jubel over
 den videre Ulyst, der tænder dem!
 Dog kunde Skrift Hørens, var det Lyd
 Under end at skrive en hel Bog om saa vigtig
 og dog i det Hørens saa uafvendt en Sag, som
 Ordets og Hørens levende Forplantelse
 og jeg vil da her vende tilbage til den nu Ulyst
 af den gamle Nim-Kæmpe, herved jeg foreløbig
 vilde gøre Løsen bekendt, uden at lade mig
 skaffe af den Tanke, at det maatte aldrig bli-
 ver noget af, thi kan jeg overtale mig til at
 gøre Arbeidet sandt, da kommer det nok ud, en
 ikke for, saa naar jeg er død, og faar sagtens
 samme Skæbne som Andre, der sit i levende
 Vore ei kunde faar trykt hvad de vilde, men sit
 til Gienlyd efter Væden endogaa trykt hvad
 de ikke vilde.
 Min Hørens er da at give den første og
 bedste Del af Kæmperen saa hel og holden som
 muligt, at bøde paa den Kæmpe og Ensom-
 hed, der stærkanden indfører sig, og at fort-
 sætte Kæmperen til vore Dage. Det sidste er vel
 en i flere Hørens vore Ulyst og vil neppe
 lyndelig forage Værens Værk, men det synes
 mig dog alt for grov en Sætte paa Ordproget
 „Kæmperen siger,“ at en Nim-Kæmpe i det Næ-
 stende Kæmperede stude rette paa dem fra det
 Jæmte og Fortige, men rettere sig udgig
 til at sige for sin egen Dø. Dog, hvad Man
 agter at gøre, gøre Man altid bøde i or vore,
 og jeg skal derfor gøre Væren paa min Værens
 ling af vort Slægt, naar jeg først har sagt et
 Par Ord om Nim-Kæmperen fra den Poetis-
 ke Side.
 Naar en Bog lader sig læse med Jæmpe
 og har sin Hørens, da indfører Man sig, at hvad
 enten den er skrevet paa Nim eller ikke, bliver
 det en Ulyst, om den fortæller Ulyst-Ordet
 „Poetisk“ eller ikke, og i de allerførste Ulystede
 er Ulysten den er umuligt Dø-Kæmper. Da
 nu umulighed Kæmpe-Ulyst, som egentlig har

leed vi fatted, thi de behøve blot at holdes af
 Mand, som Poesien virkelig begynder og at op-
 løse de nationale Værker, i den for at funderomme
 dem, saa vil de staa den Løse-Væden, vi form, og
 staae Skole-Mester, som Ungdommen behøver, for
 at kunne levende ind i Hørens Land, Ege og
 Tanke-Gang. Det er paa en Maade med
 min egen Interesse at tale saa, thi jeg immer
 til jeg kommer der, maa være saa vid paa Him-
 mel, som jeg er paa, at hvis det ikke snart for-
 rebygges, ved alverlige Forholds-Nagler, da blive
 bestemt Daggesen og Oehlens-Glæder, Inge-
 mann og jeg og hvem der har faaet et ligetant
 Dit paa sig, med alle vore Skæbner canonis-
 rede i næste Slægt, som uopnaelge Mænd, og
 det synes jo at være en himmelsk Udsigt for os,
 men det er en Hørens Udsigt for Danmark og
 skal derfor være en Hørens for os, thi „at leve“
 med de kommende Slægter, det er vort Kald og
 skal være vor Lyst, men ei at tænke vore Skrif-
 ter bestude til Skæbne som „Klassiske Værker“
 det er som sørgelige Minde-Mærker paa den
 med os uddøde Kunt. Vi Rhaars-Bær, fødte
 paa Ormen af to Adrum: det Poesie, som
 ligger bag os, og det Poesie, som udfør-
 ker sig for os, vi har Dem, naar vi kun vil
 bruge dem, til at se, hvad der maa gøres,
 naar det følgende Tid-Rum ei skal være dødt,
 vi som, naar vi vil, gæde indse, at den uendelige
 Kunt-Forplantelse i den, som vi flyde over Poesie-
 tilsværelse, den gamle ingensunde Etid for
 et National-Poesie i os stude, som et udgaaende
 Lyt, Kilde og et slukket, men for at holde Liv
 i Omskift, som ulme under Viden, og vil, naar
 de faae Tid at samle sig, frembringe langt flævere
 Stid end vore, og heds bedre opløse Vænen som
 et Hørens Land betegnet til sit hellige Maal.
 Derfor maa ingen Spot være saa dødt og in-
 gen Kulte saa dræbende, at de stude hinde os
 for at tilbyde Hørens Land og den nationale
 Literatur vore levende, munderlige Hørens,
 og saa at arbejde alt hvad vi kan paa at se

vore Mestere opvage naar vi hørte, vore Bær
 i Hørens Hige paa vore Skulder og juble over
 den vidde Udsigt, der tændte dem!
 Dog kunde Skifte Hige, var det Synd
 Under end at skrive en hel Bog om saa vigtig
 og dog i det Hede saa ubeslægt en Sag, som
 Ordets og Hørens levende Forplantelse
 og jeg vil da her vende tilbage til den nu Ulygde
 af den gamle Nim-Krenke, hvedem jeg færdelig
 vilde giere Løsen beslægt, uden at lade mig
 skaffe af den Tanke, at det maatte aldrig bli-
 ver noget af; thi kan jeg overtale mig til at
 giere Arbeidet sandigt, da kommer det nok ud, en
 ikke for, saa naar jeg er død, og faae sagtens
 samme Skæne som Under, der sit i levende
 Liv ei kunde faae trykt hvad de vilde, men sit
 til Gienfærd efter Væden endogaa trykt hvad
 de ikke vilde.
 Min Hensigt er da at give den første og
 bedste Del af Krenken saa hel og holden som
 muligt, at bede paa den Krenke og Enslom-
 hed, der sterbaanden indfæjer sig, og at fort-
 sætte Krenken til vore Dage. Det sidste er vel
 en i flere Hensender vanskelig Sag og vil neppe
 lyndelig forage Begæret Kert, men det synes
 mig dog alt for gret en Gætte paa Ordproget
 „Krenken ligger“, at en Nim-Tred i det Næ-
 stende Kuntvæde stude rette paa dem fra det
 Jæntende og Fortige, men rettere sig udgæng
 til at sige for sin egen Dæ. Dog, hvad Man
 agter at giere, giere Man altid bedst i or vife,
 og jeg skal derfor giere Præver paa min Værens-
 ling af hvert Slægt, naar jeg først har sagt et
 Par Ord om Nim-Krenken fra den Poetis-
 ske Etid.
 Naar en Bog lader sig læse med Jæntelise
 og har sin Hætte, da indser Man let, at hvad
 enten den er skrevet paa Nim eller ikke, bliver
 det en Udsag, om den fortænte Ulygde-Ordet
 „Poetisk“ eller ikke, og i de allerfleste Tilfælde
 er Uvisen derom et umyttigt Dø-Klaver. Da
 nu imidlertid Nang-Sygen, som egentlig har

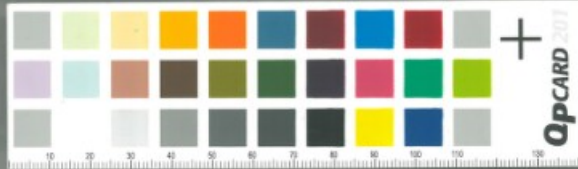

hjemme hos Tybferne og os, selv for Bøger har haft den sorgelige Bølge, at de uden „Titel“ ei kan komme frem i Verden og da den Hæftede Nims-Kronek fra ubarmhjertigt er frakendt af Met til en Titel, Man eller er afskærfet med, saa maa jeg, for at redde Nims-Kronekens Bøger, sætte min egen Poetiske Titel i Pant paa, at den første Høls-Deel er langt mere poetisk end de fleste gode Digte nuomstunder. Somme vil kanske sige, det besjæfret Bøter, da min egen Afkøbs til „Titelen“ er meget trivsel, men saalænge der mellem dem, som fradømme Nims-Kronek af Poesi, Ingen findes, der har nær saa megen end sige bedre Afkøbs til Digter-Navn end jeg, saalænge maa dog, naar Taler er om „Kritik“ Nims-Kronek nyde godt af mig, og imidlertid tænker jeg, Læsere blive saa slagne, enten selv ikke at hørde sig om „Titel“ eller dog at spørge, ei af hoem, men paa hvad Grund de ere skændte eller negtede. Da vil Man behøve at vide den Grund, jeg nu skal anføre og lade mit Skæbn saare og falde med den, uden dog at glæmme, at om end baade Nims-Kronek og al min Skrift skulde gaae til „Titelen“ blive de berøvet ei mindre læseværdige, end de med alle den lærde Verdens Titler vilde være!

Poetisk er nemlig i mine Øine ethvert Ord, som levende tiltaler det Mandelike hos Mennesket, Poetisk er Det og intet Andet, og Guden leverer dels paa Almindeligheden og dels paa Vidden af Indtrykket. I Folge den aandelige Trefaldighed i Mennesket er nu det Poetiske Ord ogsaa tredobbelte, eftersom det levende tiltaler enten Indbildnings-Kraften, eller Hjertet, eller Forstanden selv, og ved Nims-Kronek, som ved Middel-Alderen's Poesi i det Høje, kan Taler egentlig kan være om det Vælsæfte eller det Hjertelige. Denne Deel af Poesien er nu vist nok den, der har den største Bifærd og faaer mest Bore for at misliedes, da alle Folk vel har et Hjerte, saa-

dant som det er, men med saa mangfoldig og tit uhyre Forskel, at hvad der rører det ene, sættes af det Andet, medens paa den anden Side meget kan være hjerteligt uden at være poetisk, da de fleste Hjerte tage mest Deel i hvad der er det ikke. Uagtet derfor de fleste ordets uhyerlige, renne og sandede Nims, uden Sammenligning er fra Forstand-Anden, da det, især ved Hjelp af et Begreb, er Ennæs-Ting af sine Nims i Tusindes Tal, saa har vi dog ogsaa en Slump fra Middel-Alderen, og da de gode hjertelige Nims høerke udmærke sig fra de Glatte ved et høit Værd-Etrog, værdige Begreber eller spændende Virkelighed, men kun med noget vist Overbore, Sæd og Læsende, der langt bedre lader sig føle end beskrive, saa er det naturligt, at Uhyerterne sit kaste dem i Døng med de Glatte. Denne Grund har da især den gode Deel af Nims-Kronekene hørt og det er først ganske nylig, Man har erholdt, der dog ogsaa i Baab, Layamonds, den Brændvigske og nogle andre Nims-Kronek fandtes Endet, som var godt at glemme, saa det lader sig nemt forklare, hvi ogsaa den Danste Nims-Kronek blev kastet som Høls-Slam paa den Uhyerlige Medding. Hermed er imidlertid, som Man let ser Kritikken ingenlunde retfærdig, almindelig, naar jeg har Met i at den Danste Nims-Kronek poetisk overgaaer alle Andre, saaride som Bogen alle andre Høls-Tæter.

En Nims-Kronek kan nemlig enten udmærke sig ved enkelte smukke Ord, eller den kan ved kjønnet tiltale Folke-Hjertet ved sin fælleslige Tone, sin levende Opfattelse af Værdens-Maal og sin inderlige Deltagelse i Landets Bøe og Vel. Det sidste er, saaride jeg ved, ikke Tilfældet med nogen anden Nims-Kronek, end den Danste, men at det er Tilfældet med den vil ingen Dansk Læser kunne nekte, og saaride derfor som Folke-Mand, og Tænderlands-Kærlighed er poetisk, da er over Nims-Kronek det vistelig ogsaa i udmærket

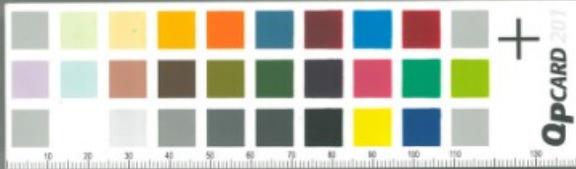

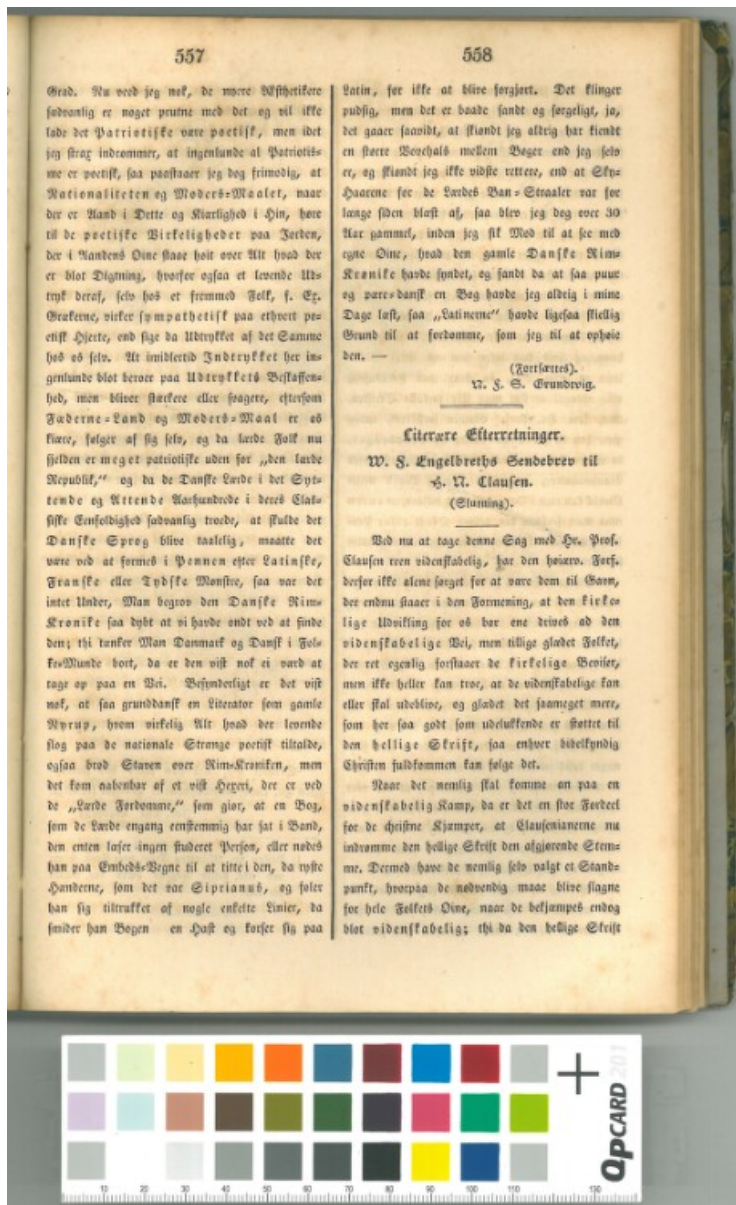
hjemme hos Tybferne og os, selv for Bøger har haft den sorgelige Bølge, at de uden „Titel“ ei kan komme frem i Verden og da den Hæftede Nims-Kranke saa ubarmhertigt er frakendt al Ret til en Titel, Man eller er afskæret med, saa maa jeg, for at redde Nims-Kranke-ens Bøger, sætte min egen Poetiske Titel i Pant paa, at den første Høls-Deel er langt mere poetisk end de fleste gode Digte nuomstunder. Somme vil kanske sige, det besjæfret Bøter, da min egen Afkøbs til „Titelen“ er meget trivsel, men saalænge der mellem dem, som fradømme Nims-Kranke af Poesi, Ingen findes, der har nær saa megen end sige bedre Afkøbs til Digter-Navn end jeg, saalænge maa dog, naar Taler er om „Kritikere“, Nims-Kranke nyde godt af mig, og imidlertid tænker jeg, Læsere blive saa klage, enten selv ikke at hørde sig om „Titel“, eller dog at spørge, ei af hvem, men paa hvad Grund de ere frakendte eller negtede. Da vil Man behøve at vide den Grund, jeg nu skal anføre og lade mit Skæbn saare og falde med den, uden dog at glemme, at om end baade Nims-Kranke og al min Skrift skulde gaae til „Titelen“, blive de berøvet ei mindre læseværdige, end de nu alle den lærde Verdens Titler vilde være!

Poetisk er nemlig i mine Øine ethvert Ord, som levende udtaler det Mandelike hos Mennesket, Poetisk er Det og intet Andet, og Guden leverer dels paa Almindeligheden og dels paa Vidden af Indtrykket. I Folge den aandelige Trefaldighed i Mennesket er nu det Poetiske Ord ogsaa tredobbelte, eftersom det levende udtaler enten Indbildnings-Kraften, eller Hjertet, eller Forstanden selv, og ved Nims-Kranke, som ved Middel-Alderen's Poesi i det Høje, kan Taler egentlig kan være om det Vakkelse eller det Hjertelige. Denne Deel af Poesien er nu vist nok den, der har den største Biførelse og saare med Bore for at misfand, da alle Folk vel har et Hjerte, saa-

dant som det er, men med saa mangfoldig og tit uhyre Forskel, at hvad der rører det ene, sættes af det Andet, medens paa den anden Side meget kan være hjerteligt uden at være poetisk, da de fleste Hjerte tage mest Deel i hvad der er det ikke. Uagtet derfor de fleste ordets uhyerlige, renne og sandede Nims, uden Sammenligning er fra Forstand-Anden, da det, især ved Hjelp af et Begreb, er Ensom-ting af sine Nims i Tusinde Tal, saa har vi dog ogsaa en Slump fra Middel-Alderen, og da de gode hjertelige Nims høvken udmarke sig fra de Glatte ved et høit Billed-Sprog, pængelige Begreber eller spilloende Bittighed, men kun med noget vist Overbore, Sæd og Læsende, der langt bedre lader sig føle end beskrive, saa er det naturligt, at Uhyerlisterne sit kaste dem i Døng med de Glatte. Denne Skæbne har da især den gode Deel af Nims-Kranke hart og det er fort gaaet mig, Man har erpogtet, der dog ogsaa i Baab, Layamons, den Brændvigske og nogle andre Nims-Kranke fandtes Endet, som var godt at glemme, saa det lader sig nemt forklare, hvi ogsaa den Danste Nims-Kranke blev kastet som Høls-Slam paa den Uhyerlige Medding. Hermed er imidlertid, som Man let ser Kritikken ingenlunde retfærdig, almindelig, naar jeg har Met i at den Danste Nims-Kranke poetisk overgaaer alle Andre, saaride som Bogen alle andre Gode Bøger.

En Nims-Kranke kan nemlig enten udmarke sig ved enkelte smukke Ord, eller den kan ved kjønnen utale Folke-Hjertet ved sin fælleslige Tone, sin levende Opfattelse af Verdens-Maalet og sin inderlige Deltagelse i Landets Bæ og Vel. Det sidste er, saarid jeg ved, ikke Tilfældet med nogen anden Nims-Kranke, end den Danste, men at det er Tilfældet med den vil ingen Dans Læser kunne nekte, og saarid derfor som Folke-Mand, og Taxderneslands-Kærlighed er poetisk, da er over Nims-Kranke det vistelig ogsaa i udmarke-

Øns. Na ved jeg nok, de mere Udførelse
 fødeonlig er noget primæ med det og til ikke
 lade det Patriotiske være poetisk, men idet
 jeg strag indremmer, at ingentunde al Patriotis-
 me er poetisk, saa paasaaer jeg dog frimodig, at
 Nationaliteten og Moders-Maalet, naar
 der er Haand i Dette og Klarhed i Sin, høie
 til de poetiske Virkeligheder paa Jorden,
 der i Mandens Øine faaer helt over Alt hvad der
 er blot Digtning, hvorefter ogsaa et lærende Uds-
 tryk deraf, selv hos et fremmed Følt, f. Ex.
 Oraklene, visker sympatetisk paa ethvert pe-
 nalt Hjerte, end lige da Udtrykket af det Samme
 hos os selv. Et uindledet Indtrykket her in-
 genlunde blot beror paa Udtrykkets Beskaffens-
 hed, men bliver stærkere eller svagere, efter som
 Fæderne-Land og Moders-Maal er så
 stærk, følger af sig selv, og da lærde Folk nu
 sjelden er meget patriotiske uden for „den lærde
 Republik“, og da de Danske Væde i det Syste-
 mende og Stærende Maaledende i deres Stats-
 sist Beskaffighed sadoonlig troede, at skulde det
 Danske Sprog blive taalrig, maatte det
 være ved at færmes i Pennen efter Latinske,
 Franske eller Tydske Mønstre, saa var det
 intet Under, Man begynde den Danske Rims-
 Kronike saa dybt at vi havde end ved at finde
 dem; thi tænker Man Danmark og Dansk i Tols-
 ke-Maante høit, da er den vist nok ei værd at
 tage op paa en Vei. Bysønderligt er det vist
 nok, at saa grunddansk en Litteratur som gamle
 Nyrup, hvem virkelig Alt hvad der lærende
 slog paa de nationale Strømme poetisk tilfælde,
 ogsaa ved Staver eller Rims-Kramfen, men
 det kom naalenbar af et vist Øjens, der er ved
 de „Lærde Færdens“, som gjør, at en Bog,
 som de lærde engang enstemmig har sat i Værd,
 den enten lofer ingen funderet Person, eller nødes
 han paa Embeds-Begne til at titte i den, da nyke
 Hændene, som det var Ciprianus, og soler
 han sig tiltraffet af nogle enkelte Vinter, da
 fænder han Begen en Dukt og koster sig paa

Latin, for ikke at blive forjætt. Det klunger
 pudsig, men det er baade sandt og sørgeligt, ja,
 det gaar sandt, at stundt jeg aldrig har fæmte
 en stærk Vochals mellem Veger end jeg selv
 er, og stundt jeg ikke vidste rittere, end at Slyn-
 Haarene see de lærde Dan-Straalte var for
 lange siden blæst af, saa blev jeg dog over 30
 Aar gammel, inden jeg til Med til at see med
 egne Øine, hvad den gamle Danske Rims-
 Kronike havde fundet, og fandt da at saa paa
 og vares-dansk en Bog havde jeg aldrig i mine
 Dage læst, saa „Latinene“ havde ligesaa stellig
 Grund til at fordømme, som jeg til at opbyde
 den. —

(Fortætt).

N. F. S. Grundtvig.

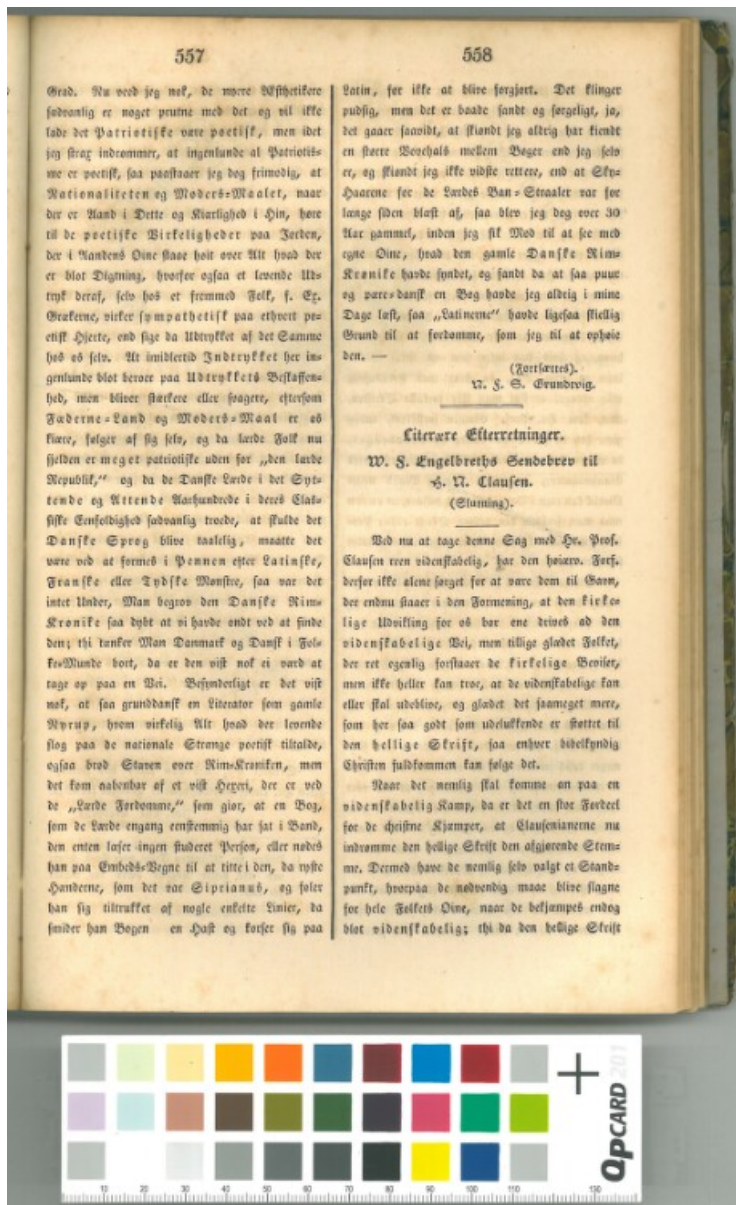
Litterære Efterretninger.

W. S. Engelbretshs Brevbrev til
 S. N. Clausen.
 (Slutning).

Ved na at tage denne Sag med Hr. Prof.
 Clausen teen videnskabelig, har den høiere. Forf.
 desfor ikke alene været for at være dem til Gavn,
 der endnu faaer i den Formening, at den kirke-
 lige Udskilling for os var ene deind ad den
 videnskabelige Vei, men tillige glædet Føllet,
 der ret egenlig forsaaer de kirkelige Beslter,
 men ikke heller kan troe, at de videnskabelige kan
 eller skal udskies, og glædet det saamyg mere,
 som her saa godt som udelukkende er bettet til
 den hellige Skrift, saa enhver idelstændig
 Øjens fuldsommen kan følge det.

Naar det nemlig skal komme an paa en
 videnskabelig Kamp, da er det en stor Færdel
 for de kristne Kjemper, at Clausenianerne na
 indvømme den hellige Skrift den afgjørende Stems-
 me. Dermed have de nemlig selv valgt et Stands-
 punkt, hvorefter de nødvendig maas blive slagte
 for hele Føllets Øine, naar de beslæmpes endog
 blot videnskabelig; thi da den hellige Skrift

Øred. Na ved jeg nok, de mere Udførelse
 fødeonlig er noget prunet med det og vil ikke
 lade det Patriotiske være poetisk, men idet
 jeg strag indemmer, at ingenting al Patriotis-
 me er poetisk, saa paasaaer jeg dog frimodig, at
 Nationaliteten og Moders-Maalet, naar
 der er Haand i Dette og Klarhed i Sin, høre
 til de poetiske Virkeligheder paa Jorden,
 der i Mandens Øine staae høit over Alt hvad der
 er blot Digtning, hvorefter ogsaa et levende Uds-
 tryk deraf, selv hos et fremmed Følt, f. Ex.
 Oraklene, visser sympatetisk paa ethvert pe-
 nent Hjerter, end lige da Udtrykket af det Samme
 hos os selv. Et smilende Indtrykket her in-
 genlunde blot berøse paa Udtrykkets Beskaffens-
 hed, men bliver stærkere eller svagere, efter som
 Fæderne-Land og Moders-Maal er så
 stærk, følger af sig selv, og da lærde Folk nu
 sjelden er meget patriotiske uden for „den lærde
 Republik“, og da de Danske Væde i det Syste-
 mende og Stærende Maaledende i deres Stats-
 sist Beskaffighed sadoonlig troede, at skulde det
 Danske Sprog blive taalrig, maatte det
 være ved at færmes i Pennen eller Latinske,
 Franske eller Tydske Mønstre, saa var det
 intet Under, Man begynde den Danske Rims
 Kronike saa dybt at vi havde end ved at finde
 dem; thi tænker Man Danmark og Dansk i Tols-
 ke-Maante høit, da er den vist nok ei værd at
 tage op paa en Vei. Byspønderligt er det vist
 nok, at saa grunddansk en Litteratur som gamle
 Nyrup, hvem virkelig Alt hvad der levende
 slog paa de nationale Strømme poetisk tilfælde,
 ogsaa ved Staver eller Rims-Kramfen, men
 det kom naalenbar af et vist Øjens, der er ved
 de „Lærde Færdens“, som glar, at en Bog,
 som de lærde engang enstemmig har sat i Værd,
 den enten lafer ingen funderet Person, eller nødes
 han paa Embædder-Vegne til at titte i den, da nyke
 Hændene, som det var Ciprianus, og selst
 han sig tiltraffet af nogle enkelte Vinter, da
 fænder han Begen en Døst og koster sig paa

Latin, for ikke at blive forjætt. Det klunger
 pudsig, men det er baade sandt og sørgeligt, ja,
 det gaar saavidt, at stundt jeg aldrig har stundt
 en stærk Vochals mellem Veger end jeg selv
 er, og stundt jeg ikke vidste rittere, end at Slyn-
 Haarene see de lærde Dan-Straalte var for
 lange siden blæst af, saa blev jeg dog over 30
 Aar gammel, inden jeg til Med til at see med
 egne Øine, hvad den gamle Danske Rims
 Renske havde fundet, og fandt da at saa paa
 og vares-dansk en Bog havde jeg aldrig i mine
 Dage læst, saa „Latinene“ havde ligesaa stellig
 Grund til at fordømme, som jeg til at opbyde
 den. —

(Fortætt).

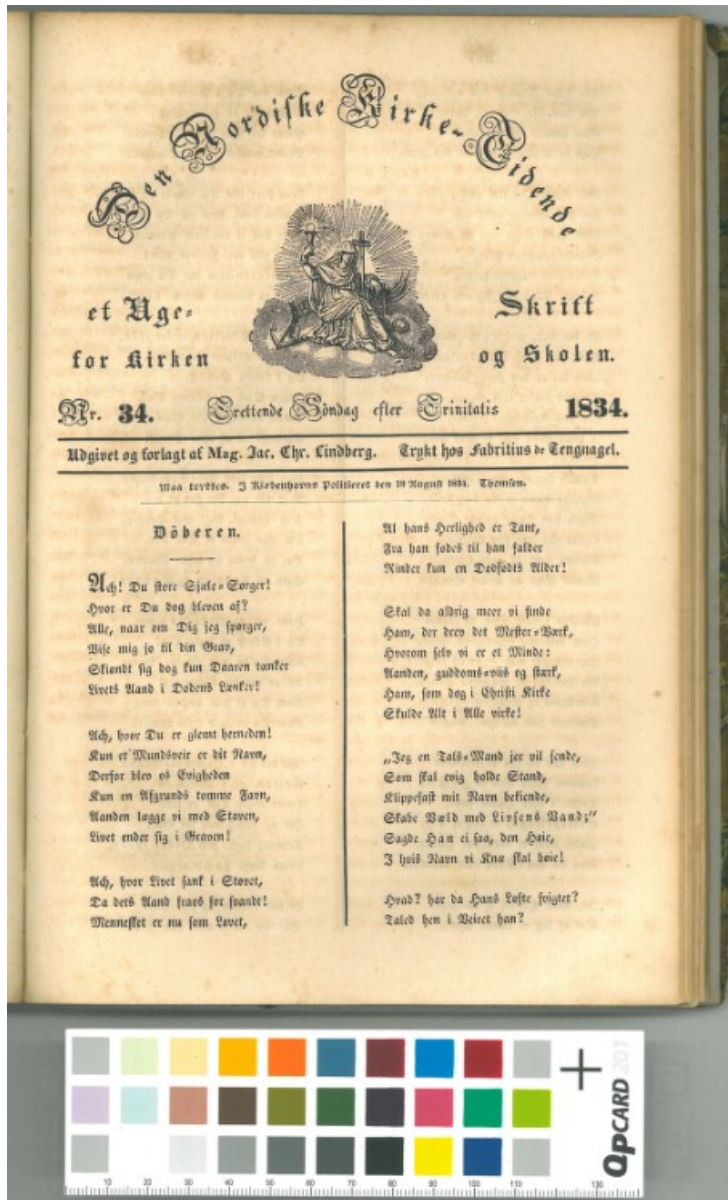
N. F. S. Grundtvig.

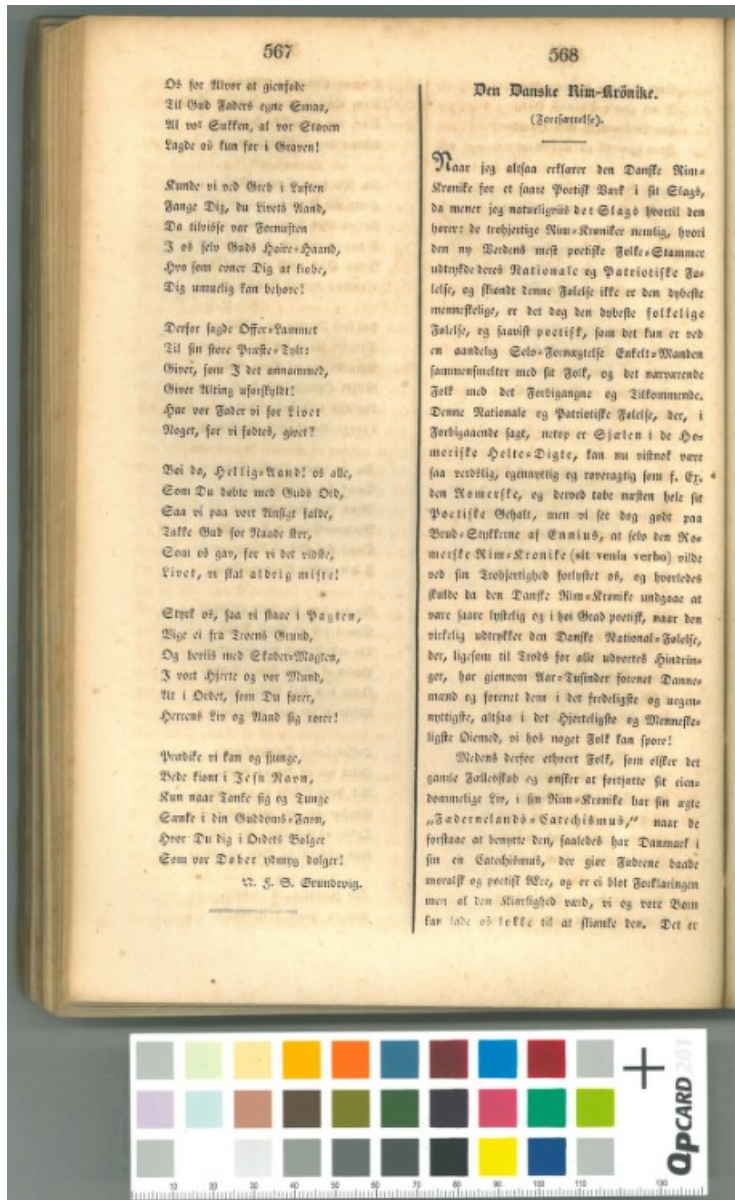
Litterære Efterretninger.

W. S. Engelbretshs Brevbrev til
 S. N. Clausen.
 (Slutning).

Ved na at tage denne Sag med Hr. Prof.
 Clausen teen videnskabelig, har den høiere. Forf.
 desfor ikke alene været for at være dem til Gavn,
 der endnu staaer i den Formening, at den kirke-
 lige Udskilling for os var ene deivd ad den
 videnskabelige Vei, men tillige glædet Føllet,
 der ret egenlig forstaaer de kirkelige Beslter,
 men ikke heller kan troe, at de videnskabelige kan
 eller skal udskies, og glædet det saamyg mere,
 som her saa godt som udelukkende er bettet til
 den hellige Skrift, saa enhver idelstændig
 Øjens fuldfommen kan følge det.

Naar det nemlig skal komme an paa en
 videnskabelig Kamp, da er det en stor Færdel
 for de kristne Kjemper, at Clausenianerne na
 indvømme den hellige Skrift den afgjørende Stems-
 me. Dermed have de nemlig selv valgt et Stands-
 punkt, hvorefter de nødvendig maas blive slagte
 for hele Føllets Øine, naar de besjæmpes endog
 blot videnskabelig; thi da den hellige Skrift

Og for Altes at gjenfode
Til Gud Faderes egne Smaa,
Al vet Suffer, af vor Fædren
Lagde os kun for i Graaven!

Kunde vi ved Gud i Luften
Konge Dig, du Fædres Mand,
Da tilhøist var Fornuften
I os selv Guds Hæder-Haand,
Hvo som enner Dig at fiende,
Dig unødigt kan behøve!

Derfor sagde Offre-Kammet
Til sin store Præste-Tale:
Givet, som I det anstammed,
Giver Alting usjælykt!
Har ver Taler vi for Livet
Noget, for vi fædres, givet?

Dei de, Hellig-Kund! os alle,
Som Du døde med Gud's Ord,
Saa vi saa vorst Kønigt fæde,
Lakte Gud for Naade her,
Som os gav, for vi det vidde,
Livet, at skal aldrig miste!

Styrt os, fra vi staa i Vagten,
Digt vi fra Evens Grund,
Og heris med Læder-Magten,
I vorst Hætte og vor Mand,
Al i Odret, som Du fæde,
Herisak Liv og Mand sig tæde!

Prædike vi kan og sange,
Nede fæde i Jesu Navn,
Kun naar Tanke sig og Tanke
Tanke i din Guds-Taan,
Hvor Du dig i Odrets Volger
Som ver Taler vider doger!

N. F. S. Grundtvig.

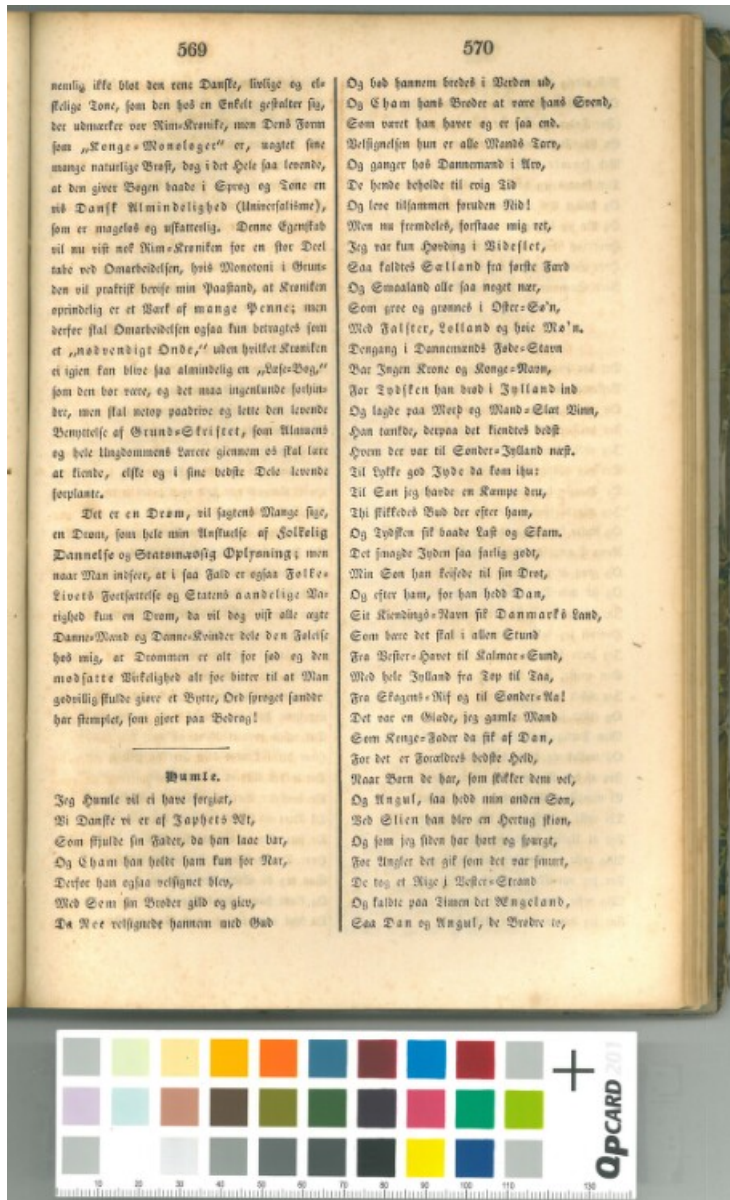
Den Danske Rim-Krønike.

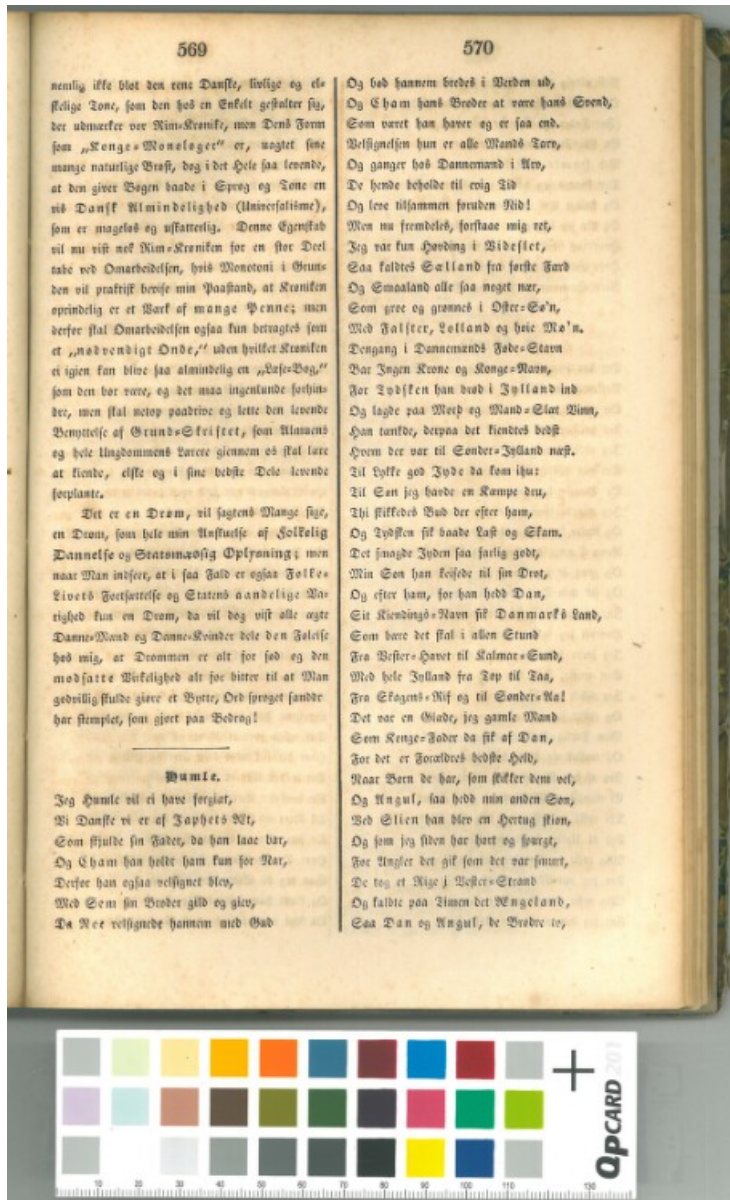
(Fortællelse).

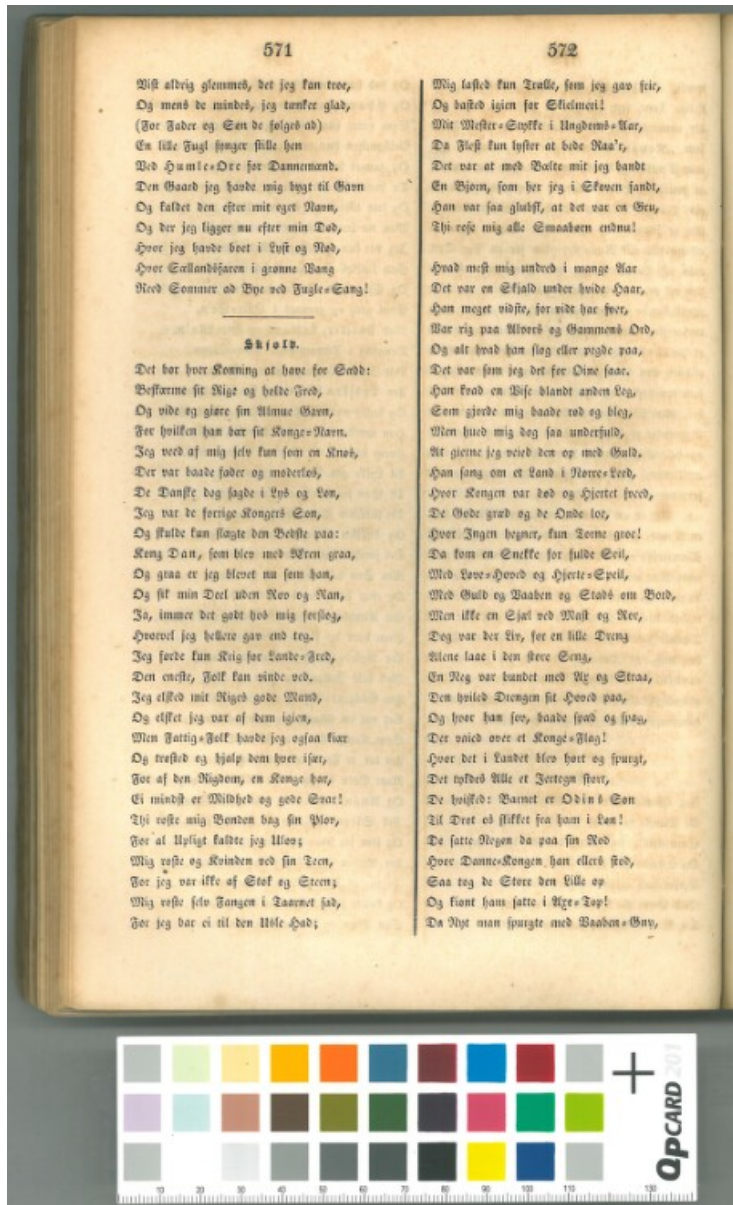
Naar jeg altsaa erklærer den Danske Rim-Krønike for et saare poetisk Værk i sit Slags, da mener jeg naturligvis det Slags Hovud den heter: de trohjertige Rim-Krønikes nemlig, hvortil den ny Verdens mest poetiske Folke-Stammer udtrykker deres Nationale og Patriotiske Følelse, og stænde denne Følelse ikke er den dybeste menneskelige, er det dog den dybeste fællelige Følelse, og saavist poetisk, som det kun er ved en aandelig Solo-Fornægtelse Enkel-Manden sammensindter med sit Folk, og det svarværende Folk med det Færbigangne og Tilkomende. Denne Nationale og Patriotiske Følelse, der, i Færbigangne fæst, netop er Sjælen i de Heroiske Helte-Digte, kan nu vistnok være saa reddelig, egenlydig og rædsomt som f. Ex. den Romerske, og deris tale næsten hele sit Poetiske Gehalt, men vi se dog gode saa Ved-Enderne af Ennius, at selv den Romerske Rim-Krønike (sit venia verbo) vilde ved sin Trohjertighed forlystet os, og hvortil skal da den Danske Rim-Krønike indgaae at være saare lystelig og i det Grad poetisk, naar den virkelig udtrykker den Danske Nationale-Følelse, der, ligesom til Trods for alle udoerets Hindringer, har gennem Kor-Tusinder forment Danne-mænd og forment dem i det fredelige og ugenomsigtige, altsaa i det Hjertelige og Menneskelige Omvend, vi her noget Folk kan spore!

Medens derfor ethvert Folk, som elsker det gamle Følelses og ønsker at forstærke sit nationale Liv, i sin Rim-Krønike har sin egne „Fædermelands-Catechismus“, naar de forsøge at bemynte den, saaledes har Danmark i sin en Catechismus, der giver Fæderne danske moral og poetisk Værd, og er et blot Følelsesmen af den Kærlighed ved, vi og vere Dem kan lade os fælle til at staae den. Det er

Mig aldrig glemmed, det jeg kan tro,
 Og mens de mindes, jeg tænker glad,
 (Der Jader og Een de følger ad)
 En lille Bugl' smager stille hen
 Ved Hamtens Dæc for Dammand.
 Den Gaard jeg havde mig bygt til Gaard
 Og kaldet den efter mit eget Naam,
 Og der jeg ligger nu efter min Død,
 Hvor jeg havde boet i Lyf og Nød,
 Hvor Eallandshæren i grønne Wang
 Næd Sømmen ad Byr ved Buglens Sang!

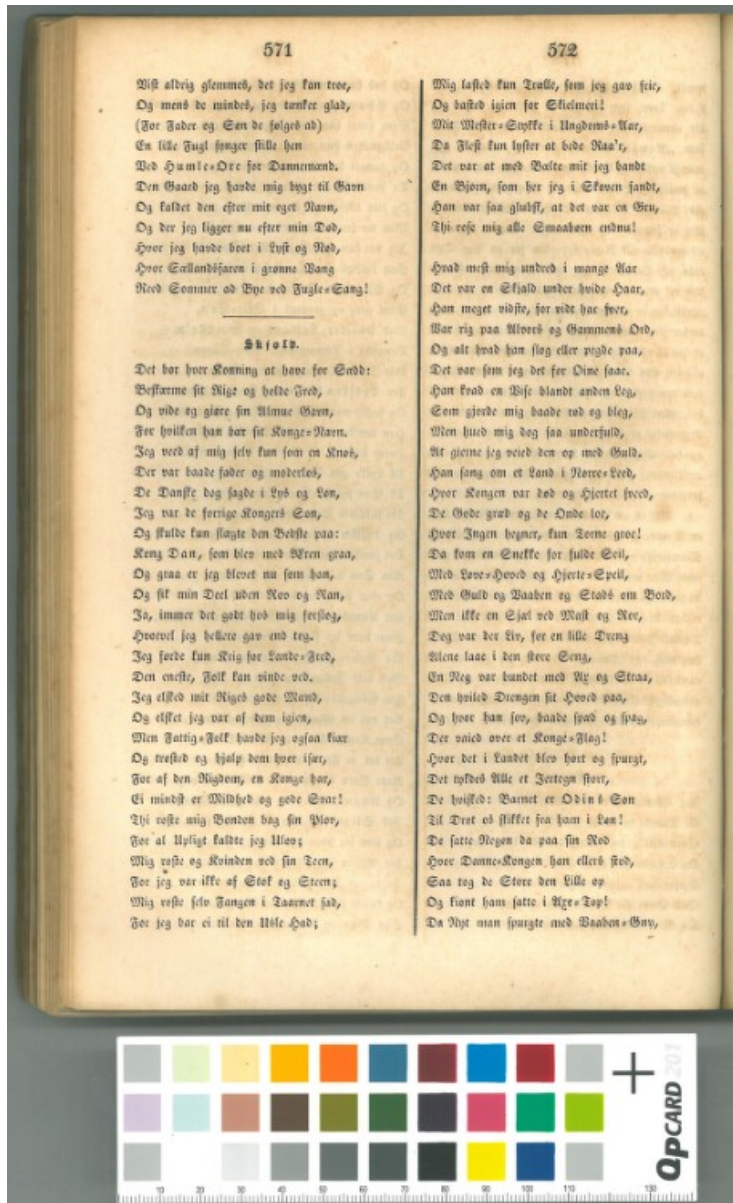
Skjold.

Det var vor Kongning at have for Sædd:
 Beskrive sit Nægt og helte Fred,
 Og vide og giere sin Almue Gavn,
 Her hvilede han her sit Kongens Naam.
 Jeg ved af mig selv kun som en Knæ,
 Der var baade foder og moderked,
 De Danste dog sagde i Hys og Ven,
 Og var de færdige Kongens Son,
 Og skulde kun søgte den Bedste paa:
 Kong Dan, som blev med Hæren gavn,
 Og gaae er jeg blevet nu som han,
 Og sit min Del uden Kæo og Naam,
 Ja, imøde det godt hed mig fæstlig,
 Hvorved jeg helere gav end teg.
 Jeg færdig kun Kæig for Landens Fred,
 Den eneste, Høll kun vinde ved.
 Jeg elsket mit Nægt gode Mand,
 Og elsket jeg var af dem igjen,
 Men fattig Høll havde jeg ogsaa færd
 Og trofæd og Høll dem her i færd,
 For af den Høghed, en Konge her,
 Et mindst er Mæghed og gode Gavn!
 Thi røste mig Bønden bag sin Høll,
 Her al Høfagt kaldte jeg Høll;
 Mig røste og Koinde ved sin Ten,
 For jeg var ikke af Stof og Sten;
 Mig røste selv Tongen i Laarmet færd,
 For jeg var ei til den Hølle Hørd;

Mig kaldet kun Trælle, som jeg gav færd,
 Og kaldet igjen for Skelmeit!
 Mit Mæster-Snyffe i Ungdoms-Kærd,
 Da Høll kun hystet at bide Naal,
 Det var at med Valte mit jeg kaldt
 En Høll, som her jeg i Skæven fandt,
 Han var saa gløf, at det var en Ørn,
 Thi røste mig alle Sømmen endnu!

Hørd mest mig undred i mange Kærd
 Det var en Skæld under hvide Gavn,
 Han meget vidste, for vidt her færd,
 Her var paa Hørd og Gavnens Ørd,
 Og alt hvad han slog eller vidde paa,
 Det var sin jeg det færd Dine faa.
 Han færd en Høll blandt anden Høll,
 Som gjorde mig baade ved og Høll,
 Men hvad mig dog saa underfuld,
 At giere jeg vidt den og med Gavn,
 Han sang om et Land i Hørdens Kærd,
 Hvor Kongen var led og Hørdet færd,
 De Høde gavn og de Høde led,
 Hvor Ingen begynder, kun Leene gavn!
 Da kom en Enkelt for fulde Høll,
 Med Hørdens Hørd og Hørdens Høll,
 Med Gavn og Hørdens og Stødt en Hørd,
 Men ikke en Høll ved Høll og Hørd,
 Teg var der Høll, for en lille Høll
 Høllene laa i den Hørdens Høll,
 En Høll var kaldet med Høll og Høll,
 Den Høll den Høll for Hørdens Høll,
 Og her kan her, baade Hørd og Høll,
 Det vidt øvre et Kongens Høll!
 Hvor det i Hørdet Høll hør og Høll,
 Det røstet Høll et Hørdens Høll,
 De Høll: Høll er Odin's Høll
 Et Høll et Høll for Høll i Høll!
 De færd Høllens da paa sin Høll
 Hvor Høllens Høll han elsket Høll,
 Saa teg de Høll den Høll og
 Og Høll han færd i Høllens Høll!
 Da Høll man Høll med Høllens Høll,

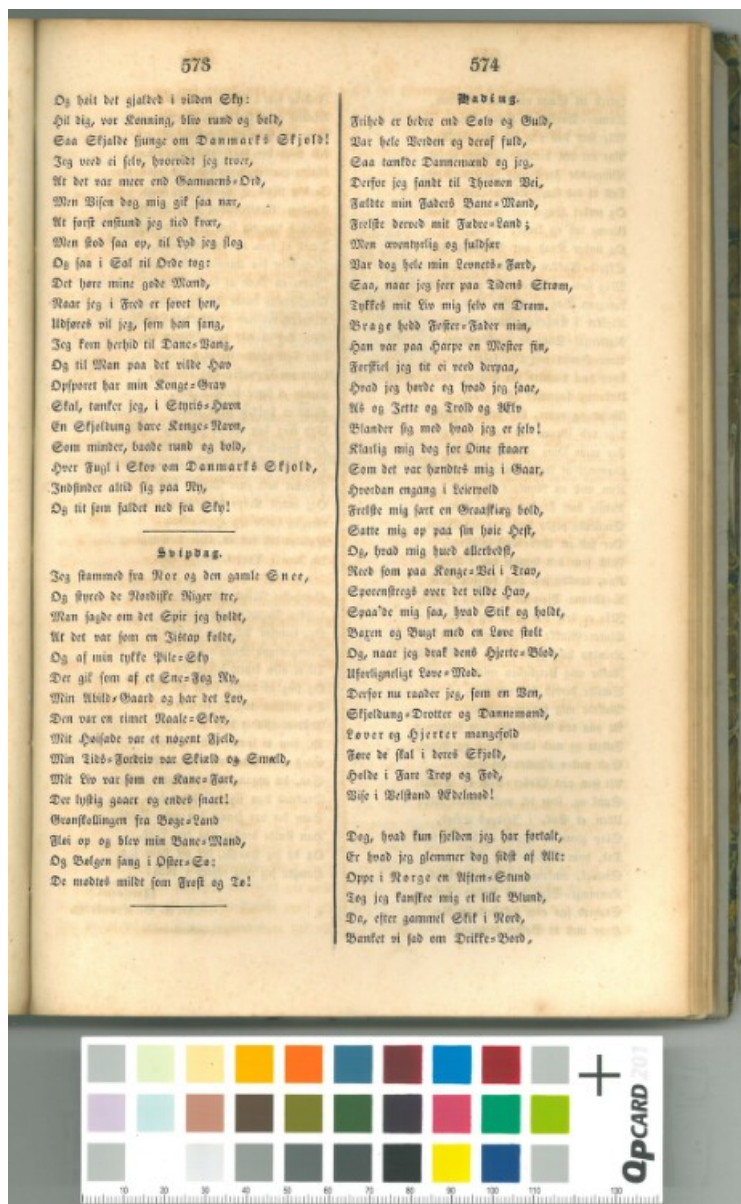
Mig aldrig glemmed, det jeg kan tro,
 Og mens de mindes, jeg tænker glad,
 (For Jader og Een de følger ad)
 En lille Tusl somer stille hen
 Ved Humle-Dre for Dammand.
 Den Gaard jeg havde mig bygt til Gaard
 Og kaldet den efter mit eget Naam,
 Og der jeg ligger nu efter min Død,
 Hvor jeg havde boet i Lyst og Nød,
 Hvor Eallandsfæren i grønne Wang
 Med Sønnen og Døt ved Bugle-Sang!

Skjold.

Det var vor Kønning at have for Sædd:
 Beskrive sit Nige og helte Fred,
 Og vide og giere sin Almue Gavn,
 For hvilken han var sit Konge-Naam.
 Jeg ved af mig selv kun som en Knæ,
 Der var baade foder og moderled,
 De Danste dog sagde i Høi og Ven,
 Og var de færdige Kongens Son,
 Og skulde kun søgte den Bedste paa:
 Kong Dan, som blev med Hæren gaa,
 Og gaae er jeg blevet nu som han,
 Og sit min Del uden Røi og Naam,
 Ja, imma det godt hed mig fæstlig,
 Hvorved jeg helere gav end teg.
 Jeg færdig kun Reis for Lande-Fred,
 Den eneste, Høi kan vinde ved.
 Jeg elsked mit Nige gode Mand,
 Og elsket jeg var af dem igjen,
 Men fattig-Høi havde jeg ogsaa færd
 Og trostid og Hjælp dem hørte især,
 For af den Høidom, en Konge var,
 Et mindst er Mildhed og gode Vær!
 Thi røste mig Bønden bag sin Vær,
 For al Høifigt kaldte jeg Høer;
 Mig røste og Koinden ved sin Teen,
 For jeg var ikke af Stof og Stær;
 Mig røste selv Tungen i Laarmet færd,
 For jeg var ei til den Høie Høer;

Mig kaldet kun Tralle, som jeg gav se,
 Og kaldet igjen for Elskende!
 Mit Mester-Snylke i Ungdoms-Tar,
 Da Høi kun hørte at bide Naar,
 Det var at med Valte mit jeg kaldt
 En Høim, som hør jeg i Eftersand,
 Han var saa gløst, at det var en Ørn,
 Thi røste mig alle Smakken end!

Høer mest mig undred i mange Aar
 Det var en Skald under hvide Haar,
 Han meget vidste, for vidt hørte færd,
 Var rig paa Mønst og Gammens Ord,
 Og alt hvad han slog eller sigde paa,
 Det var som jeg det for Dine faar.
 Han trod en Høi blandt anden Høi,
 Som gjorde mig baade ved og bleg,
 Men hvid mig dog saa underfuld,
 At gierte jeg vidt den og med Guld,
 Han sang om et Land i Høer-Fred,
 Hvor Kongen var led og Hjertet færd,
 De Høer gærd og de Høer lot,
 Hvor Ingen begynder, kun Leene gærd!
 Da kom en Enskle for fulde Seil,
 Med Høer-Høer og Hjerte-Speil,
 Med Guld og Vaaben og Stødt en Høer,
 Men ikke en Høer ved Høer og Høer,
 Teg var der Høer, for en lille Tøer
 Høer laae i den Høer Søer,
 En Høer var kaldet med Høer og Søer,
 Den høied Døer som sit Høer paa,
 Og hørte han se, baade færd og Høer,
 Det vidt øre et Konge-Slag!
 Hvor det i Landet hørte høer og Høer,
 Det røstet Høer et Høer Høer,
 De Høer: Høer er Odin's Son
 At Dret og Høer fra ham i Høer!
 De færd Høer da paa sin Høer
 Hvor Døer-Kongen han elsket færd,
 Saa teg de Høer den Høer og
 Og færdt han færdt i Høer-Løer!
 Da Høer man hørte med Høer-Søer,

Og helt det gjaldt i viden Ely:
 Hvil dig, vor Koning, blev rund og beld,
 Saa Skjalde fange om Danmark's Skjold!
 Jeg veed ei selv, hvorvidt jeg troer,
 At det var mere end Sammens-Did,
 Men Biscn dog mig vil saa nær,
 At først enfund jeg tid troer,
 Men ked saa op, til hvd jeg slog
 Og saa i Sal til Orde tog:
 Det hørte mine gode Mand,
 Naar jeg i Fred er sovet hen,
 Hjøret vil jeg, som han sang,
 Jeg fem berid til Dancs-Bang,
 Og til Man paa det vilde Hoo
 Dvsport har min Konge-Graa
 Skal, tanke jeg, i Skjold-Hera
 En Skjeldung have Kenge-Kraa,
 Som minder, baade rund og bold,
 Hver Fugl i Elos om Danmark's Skjold,
 Indfæder altid sig paa Ny,
 Og til fem falder ned fra Ely!

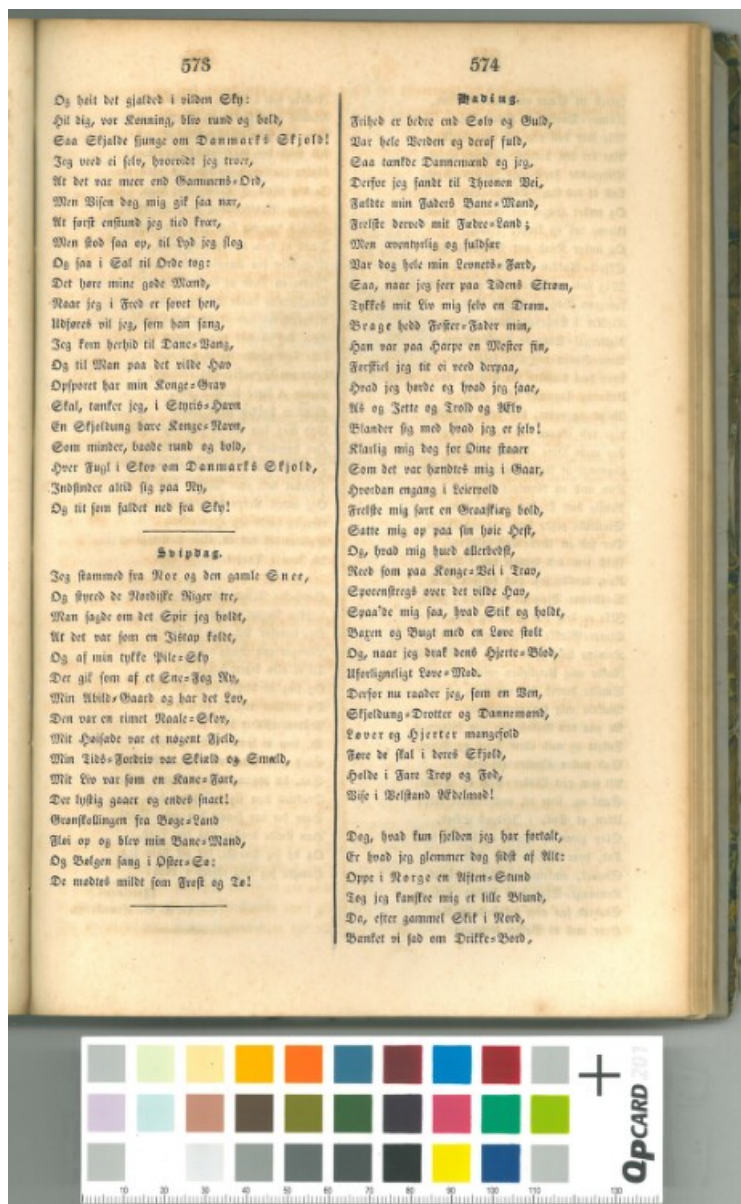
Sniptag.

Jeg stammed fra Nor og den gamle Sneer,
 Og hvede de Nordiske Nager tre,
 Man jagde om det Spir jeg holdt,
 At det var som en Vitkop felt,
 Og af min tykke Vle-Ely
 Der gik som af et Sne-Jag Ny,
 Min Vilds-Gaard og har det Leo,
 Den var en rimet Naale-Eloy,
 Mit Hovsade var et nøgent Hvid,
 Min Vilds-Jordens var Skjold og Smad,
 Mit Leo var som en Kane-Fart,
 Der lystig gaar og ender snart!
 Gensjellingens fra Hage-Land
 Hvil op og blev min Vanc-Mand,
 Og Vølgen sang i Dfers-Sa:
 De medte mildt som Hest og Te!

Mæling.

Trilhed er bedre end Sols og Gud,
 Var hele Verden og deraf fuld,
 Saa tanke Dammemand og jeg,
 Derfor jeg fandt til Thronen Vid,
 Ballede min Faders Vanc-Mand,
 Hvilke bered mit Fader-Land;
 Men aventyrlyg og faldfer
 Var dog hele min Leveds-Fard,
 Saa, naar jeg fer paa Videns Stram,
 Tuffet mit Liv mig selv en Dram,
 Brage hedd Faders-Fader min,
 Han var paa Harpe en Vesper sin,
 Hverfied jeg tit ei ved deryaa,
 Hvd jeg hvede og hvd jeg saar,
 Hk og Jette og Trold og Vlo
 Vlandt sig med hvd jeg er selv!
 Klartig mig dog for Dine staar
 Som det var hændes mig i Gaar,
 Hvedan engang i Kværvel
 Hvilke mig fort en Graadslag bed,
 Satte mig op paa sin hvide Hest,
 Og, hvd mig hvd skredes,
 Ned som paa Konge-Vel i Traa,
 Svævnstreges over det vilde Haa,
 Saa'de mig saa, hvd Skil og holdt,
 Dagen og Næt med en Leve stelt
 Og, naar jeg drak dens Hjerter-Blod,
 Uferligst Leve-Mad.
 Derfor nu raader jeg, som en Ven,
 Skjeldung-Drotter og Dammemand,
 Løver og Hjertter mangsfeid
 Hvere de skal i deres Skjald,
 Hvide i Hare Trep og Fod,
 Vise i Hviland Vdelmed!

Det, hvd kun hilden jeg har fortalt,
 Er hvd jeg glemmer dog Hk af Mit:
 Dppe i Norge en Vsem-Sund
 Jeg jeg kanste mig et lille Vund,
 De, efter gammel Skik i Nord,
 Bantet vi sad om Trille-Vord,

Og helt det gjaldt i viden Ely:
 Hvil dig, vor Koning, blev rund og beld,
 Saa Skjalde fange om Danmark's Skjold!
 Jeg veed ei selv, hvorvidt jeg troer,
 At det var mere end Sammens-Did,
 Men Biscn dog mig vil saa nær,
 At først enfund jeg tid troer,
 Men hed saa ep, til hvd jeg slog
 Og saa i Sal til Orde tog:
 Det hørte mine gode Mand,
 Naar jeg i Fred er sovet hen,
 Hjøret vil jeg, som han sang,
 Jeg fem berid til Dancs-Bang,
 Og til Man paa det vilde Hoo
 Dvsport har min Konge-Graa
 Skal, tanke jeg, i Skjold-Hera
 En Skjeldung have Kenge-Kraa,
 Som minder, baade rund og bold,
 Hver Fugl i Elos om Danmark's Skjold,
 Indfæder altid sig paa Ny,
 Og til fem falder ned fra Ely!

Sniptag.

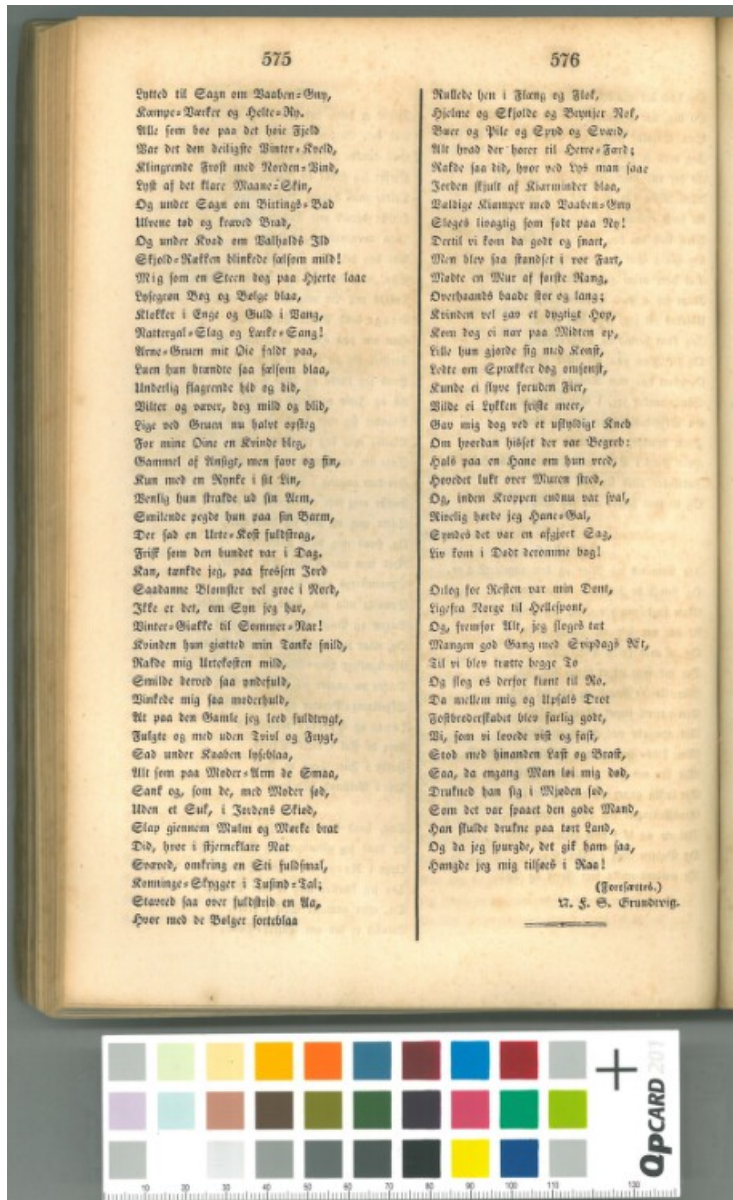
Jeg stammed fra Nor og den gamle Sneer,
 Og hvede de Nordiske Nager tre,
 Man jagde om det Spir jeg holdt,
 At det var som en Vitkop felt,
 Og af min tykke Vle-Ely
 Der gik som af et Sne-Jag Ny,
 Min Vilds-Gaard og har det Leo,
 Den var en rimet Naale-Eloy,
 Mit Hovsade var et nøgent Hvid,
 Min Vids-Jordens var Skjold og Smad,
 Mit Leo var som en Kane-Fart,
 Der lystig gaar og ender snart!
 Gensjellingens fra Hage-Land
 Hvil op og blev min Vane-Mand,
 Og Vølgen sang i Dfers-Sa:
 De medtes mildt som Hest og Te!

Mæling.

Frihed er bedre end Sols og Gud,
 Var hele Verden og deraf fald,
 Saa tanke Dammemand og jeg,
 Derfor jeg fandt til Hronen Vel,
 Ballede min Faders Vane-Mand,
 Høste bered mit Fader-Land;
 Men aventyrlyg og faldfer
 Var dog hele min Leveds-Fard,
 Saa, naar jeg fer paa Videns Stram,
 Tuffet mit Liv mig selv en Dram.
 Brage hedde Fader-Fader min,
 Han var paa Harpe en Vesper sin,
 Hverfied jeg tit ei ved deryaa,
 Hved jeg herde og hved jeg faar,
 Hk og Jette og Trold og Vlo
 Vlanter sig med hved jeg er selv!
 Klartig mig dog for Dine staar
 Som det var hændes mig i Gaar,
 Hveddan engang i Vloerold
 Hvedde mig fort en Graadslag bed,
 Satte mig op paa sin hvide Hest,
 Og, hved mig hved allestedt,
 Hved som paa Konge-Vel i Traa,
 Svorenstreg over det vilde Haa,
 Saa'de mig saa, hved Skil og holdt,
 Hagen og Hagt med en Leve hest
 Og, naar jeg hved dens Hjerter-Blod,
 Hvedsigeligst Leve-Mad.
 Derfor nu raader jeg, som en Ven,
 Skjeldung-Drotter og Dammemand,
 Lever og Hjerter mangsfold
 Hved de skal i hved Skjold,
 Hvide i Hare Trep og Hed,
 Hvil i Hvidland Hvedmed!

Dag, hved kun hilden jeg har fortalt,
 Er hved jeg glemmer dog Hk af Mit:
 Dppe i Norge en Vsem-Sund
 Jeg jeg kanste mig et lille Blund,
 De, efter gammel Skik i Nord,
 Hvedet vi sad om Trille-Vord,

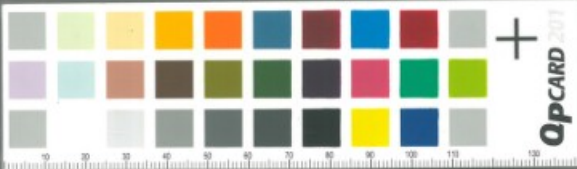

Lytted til Sagn om Baaken-Bug,
 Kampen-Dæker og Helte-Du,
 Alle fem her paa det heie Fjeld
 Hvor det den deligtste Winter-Kæde,
 Klingende Frost med Norden-Vind,
 Lyft af det klare Maane-Ekin,
 Og under Sagn om Vinterguds-Bad
 Mæene tad og fravod Vind,
 Og under Kvad om Hjaltehd-Id
 Skjold-Kæften kinkede kalsom mild!
 Mig som en Steen dog paa Hjerte laae
 Vofogren Dæg og Helge blaas,
 Kæfker i Enge og Guld i Rang,
 Mættelg-Slag og Kæfke-Sang!
 Hæne-Gruen mit Die faldt paa,
 Kæn han bræmde fæa kalsom blaas,
 Umætelg flægende kæt og bid,
 Mæter og været, dæg mid og bid,
 Fæge ved Gruen nu halvt æfelig
 For mine Dæne en Kæinde kæg,
 Sammel of Væfelig, men fæv og fæ,
 Kun med en Kæfke i sit Kæn,
 Væfelig hun fæafte ud fra Kæn,
 Semlænde fæge hun paa fæa Bæm,
 Der fæd en Kæfke-Kæf fuldfæng,
 Fæf fæm den kændet var i Dæg,
 Kæn, tænke jeg, paa fæfæen Dæg
 Sæadanne Dæmfer vel gæe i Kæf,
 Ikke er det, æm Sæen jeg hæ,
 Vinter-Gæfke til Sommer-Mæ!
 Kæinden hun giætted min Kæfke fæid,
 Kæfde mig Kæfkefæen mid,
 Semlæ derod fæa gædfæul,
 Kæfde mig fæa mæderfæul,
 Kæt paa den Gæmte jeg fæed fældtæng,
 Fæfæte og med uden Fæv og Fæy,
 Sæd under Kæaden fæg-blaas,
 Alle fem paa Mæder-Kæn de Sæmæ,
 Sænk og, fæm de, med Mæder fæd,
 Uden et Sæf, i Dædens Sæf,
 Sæp giæmmen Mæm og Mæfke bræd
 Dæd, hæv i fæfæen Kæf
 Sævæd, omfæng en Sæf fuldfænal,
 Kæmæng-Sæfæger i Sæfænd-Sæf,
 Sævæd fæa over fæfæfæid æn Kæ,
 Hæv med de Væfæer fæfæfæa

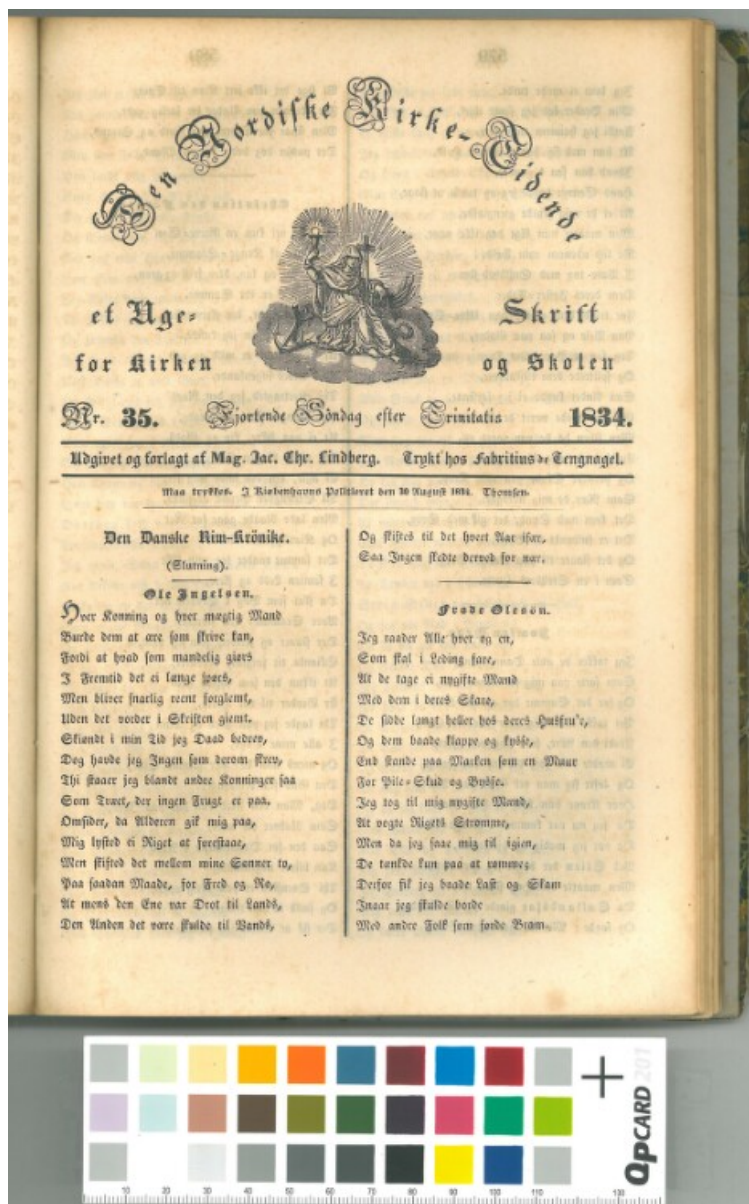
Kæfke hun i Kæng og Kæf,
 Kæfæne og Sæfæde og Sæfæter Kæf,
 Kæfæ og Kæfæ og Sæfæ og Sæfæd,
 Kæt hæv det hævæ til Kæfæ-Kæfæ!
 Kæfæ fæa id, hævæ ved Dæfæ man fæa
 Dæden Kæfæ of Kæfæmæter blaas,
 Væfælige Kæfæer med Væfæen-Sæp
 Sæfæge fængelig fæm fæte paa Kæ!
 Dæfæfæ vi fæm da gæd og fænt,
 Dæfæ blev fæa fæfæfæet i væfæ fænt,
 Væfæte æn Mæfæ af fæfæte Kæng,
 Dæfæfæfæfæ fæde fæer og fæng;
 Kæfænden vel gæe et dæfæfæet Hæv,
 Kæn dæg æi næfæ paa Mæfæen æf,
 Fæfæ hun gæfæde fæg mid Kæfæfæ,
 Fæfæte æn Sæfæfæer dæg æn fæfæfæ,
 Kæfæde æi fæfæe fæfæden fæfæ,
 Væfæde æi fæfæen fæfæde mæfæ,
 Gæe mig dæg ved et æfæfæfæet Kæfæ
 Dæm hævæden hævæfæ det væfæ Væfæfæ:
 Hæfæ paa æn Hæne æm hun væfæ,
 Hævædet fæfæet over Mæfæen fæfæ,
 Dæg, inden Kæfæen ænæna væfæ fæfæ,
 Kæfæfæg hævæ jeg fæfæen-Sæfæ,
 Sævæd det væfæ æn æfæfæet Sæfæ,
 Kæt fæm i Dædet dæfæenæ dæg!

Dæfæfæ for Kæfæen væfæ min Dæm,
 Kæfæfæa Mæfæe til Kæfæfæent,
 Dæg, fæfæfæet Kæt, jeg fæfæet tæfæ
 Mængæ æn Gæng med Sæfæfæfæet Kæt,
 Kæt vi blev tæfæet væfæe fæ
 Dæg fæfæ æd dæfæet fæfæet til Kæ.
 Dæ mæfæen mig æg Kæfæfæet Dæfæ
 Dæfæfæfæfæfæet blev fæfæfæ gæfæ,
 Kæt, fæm vi fæfæde væfæ æg fæfæ,
 Sæfæ med hævænden Kæfæ æg Sæfæfæ,
 Sæm, da ængæng Mæm fæi mig dæg,
 Dæfæfæd hævæ fæg i Mæfæen fæd,
 Sæm det væfæ fæfæet den gæde Mæd,
 Hævæ fæfæde dæfæfæe paa tæfæ Kæfæ,
 Dæg da jeg fæfæfæde, det gæfæ hævæ fæa,
 Hævæde jeg mig tilfæfæet i Kæfæ!

(Hæfæfæfæfæ.)
 N. F. S. Grundtvig.

Maa trykkes i Kjøbenhavn Postlovet den 16 August 1834. Torsdag.

Den Danske Rim-Krønike.

(Staming).

Ole Ingelsen.

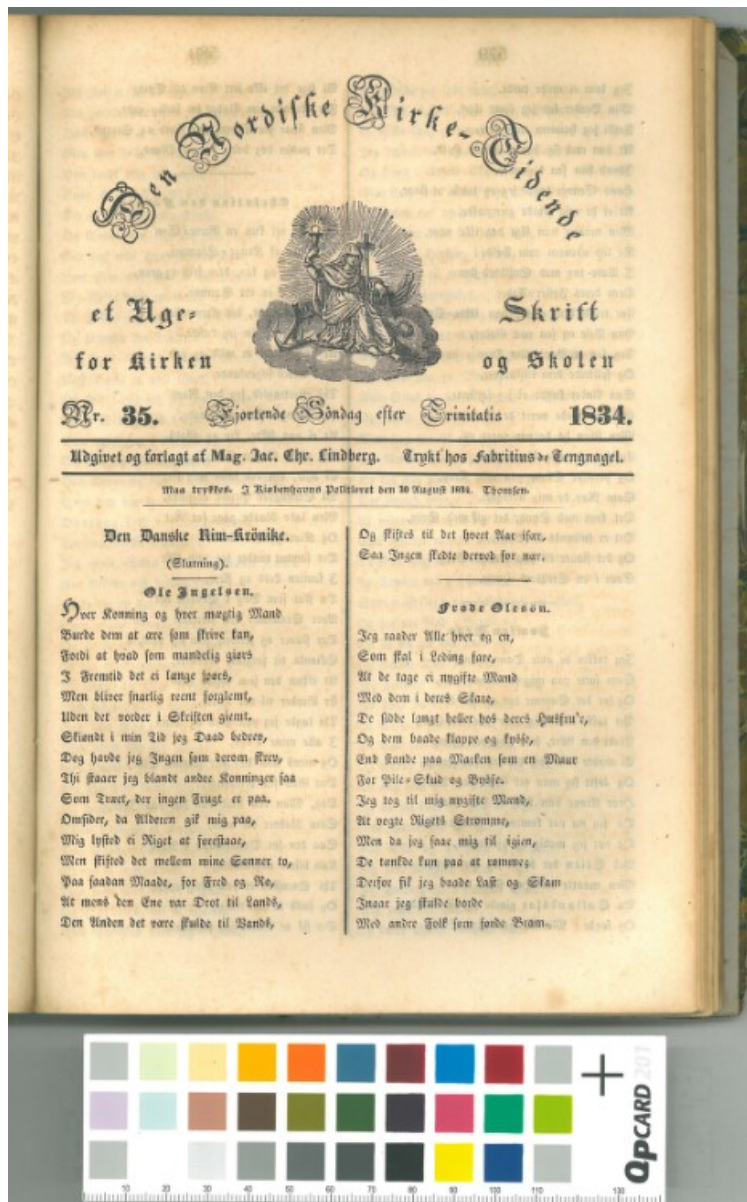
Hver Koning og hver mægtig Mand
Buede dem at ære som store kan,
Hvordi at hørd som mandelig gæves
I fremtid det ei længe hers,
Men bliver snartig rent foglem,
Ilden det voder i Skriften giemt,
Eftende i min Tid jeg Daad bedres,
Dag havde jeg Ingen som derom frey,
Ihi saare jeg blande andes Konninger saa
Som Tæret, der ingen Trugt et paa,
Omstær, da Alderen gif mig paa,
Mig lysted ei Niget at ferefaas,
Men stifted det mellem mine Sønnen to,
Paa soadan Maade, for Fred og No,
At mæd den ene var Drot til Lande,
Den Anden det søre skulde til Bænd,

Og stifted til det høret Nac sfer,
Esa Ingen skide drevd for nær.

Frøde Olsen.

Jeg saader Alle hver og en,
Som skal i Røding fare,
At de tage ei mægtig Mand
Med dem i bered Sæde,
De sidde længt veder hos deres Qvifnu's,
Og dem baade flappe og spide,
End kunde paa Marken som en Maae
For Pile-Stud og Bøffe.
Jeg tog til mig mægtig Mand,
At vøgt Nigets Strømme,
Men da jeg saae mig til igjen,
De tænkte kun paa at samme,
Derfor vil jeg baade Kaff og Slam,
Inaar jeg skulde borde
Med andre Folk som føde Piam.

Jeg dem ei møde turde,
Min Væder led jeg slaar ihjel,
Fordi jeg hannem misvandre,
At han med sig havde imener Hæd,
Hvad han saa begynde,
Hans Samme havde jeg og tænkt at slaar,
At ei de mig skulde gjengjælde,
Men maatte min Hæd dog ikke naar,
De led udenom min Tænde!
I Vore tog med Enlidhed stor
Dem dros Højer-Hæder,
Her trindt dem gjorde han Uæde-Epør
Paa Væde og saa paa Gæder,
Jeg saa et Par andre Drenge smaa,
Og slottede dem tilfamme,
Saa Andet kunde ei jeg fortaar,
End det havde været de Samme;
Men siden da de var vort og,
Fuldhed de mig hjemsejgde,
Og hævende Slæde paa min Krop,
Som Næd de mig udrygde,
Det kom med Syn, det gif med Eer,
Det er fuldvænt et Bytte,
Og det slaar til paa Kænge-Dørg
Som i en Steddes Hætte.

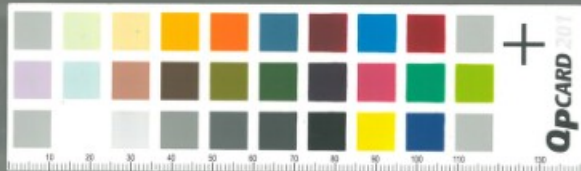
Jomfru Hæde.

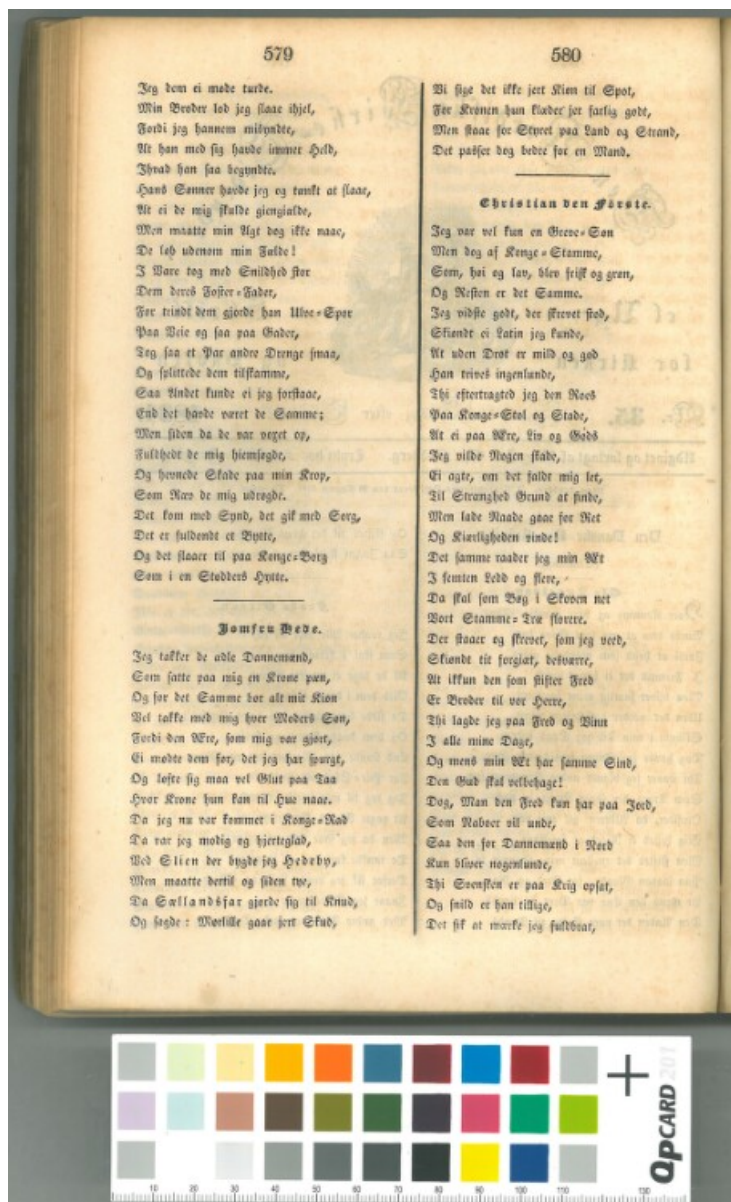
Jeg tæller de adle Dønnemænd,
Som satte paa mig en Krone paa,
Og for det Samme tør alt mit Kion
Vel tælle med mig hver Væders Son,
Fordi den Væd, som mig var gjort,
Ei mødte dem for, det jeg har hørt,
Og leste sig man vel blint paa Taa
Hvor Krone hun kan til Hæd naar.
Da jeg nu var kommen i Kænge-Råd
Da var jeg molig og hjerteglad,
Med Elien der bygde jeg Hædeby,
Men maatte dertil og siden to,
Da Gællandkjær gjorde sig til Kion,
Og bygde: Møllene gaar jert Slad,

Vi hje det ikke jert Kion til Spot,
Jert Krone hun blæder jert færlig godt,
Men slaar for Eret paa Land og Strand,
Det passer dog beder for en Mand.

Christian den Første.

Jeg var vel kun en Gænge-Son
Men dog af Kænge-Stamme,
Som, hai og saa, blev skift og gænt,
Og Næfen er det Samme.
Jeg vidste godt, det skrevet stod,
Eliend ei Latin jeg fandt,
At uden Drot er mild og god
Han trindt ingenlandt,
Eli eftertraged jeg den Næd
Paa Kænge-Stæl og Stæde,
At ei paa Væd, Liv og Hæd
Jeg vilde Nægen slæde,
Ei ogte, om det faldt mig let,
At Strænghed Grund at finde,
Men lade Næde gaar for Næd
Og Kærligheden vinde!
Det samme raader jeg min Væd
I smittet Læd og Næd,
Da skal som Dag i Skoen net
Nort Stamme-Læd forede,
Der Raar og skrevet, som jeg ved,
Eliendt tit serglad, Vædæde,
At ikkun den som sifter Næd
Er Væder til vor Hæd,
Eli lagde jeg paa Næd og Næd
I alle mine Dage,
Og mens min Væd har samme Lind,
Den Næd skal velhelage!
Dog, Man den Næd kan har paa Næd,
Som Næd er vil undt,
Saa den for Dønnemænd i Næd
Kan bliver nogenlunde,
Eli Erensen er paa Næd opstet,
Og faldt er han tillige,
Det gif at mærke jeg fuldvænt,

Jeg dem ei møde turde,
 Min Brøder led jeg slaar ihjel,
 Fordi jeg hannem misvandre,
 At han med sig havde imener Hjel,
 Hvad han saa begynde,
 Haand Sammer havde jeg og tunkt at slaar,
 At ei de mig skulde gjengjalde,
 Men maatte min Hjt dog ikke naar,
 De led udenom min Tude!
 I Vore tog med Smilhed stor
 Dem bredt Hofer-Hader,
 Her traadt dem gjorde han Ulee-Epør
 Paa Vite og saa paa Gader,
 Jeg saa et Par andre Drenge smaa,
 Og slottede dem tilfamme,
 Saa Andet kunde ei jeg fortaar,
 End det havde været de Samme;
 Men siden da de var vort og,
 Fulghede de mig hjemsejgde,
 Og hævende Slade paa min Krop,
 Som Næe de mig udrygde,
 Det kom med Synnd, det gif med Eery,
 Det er fuldendte et Bytte,
 Og det slaar til paa Kenge-Dery
 Som i en Steddes Hytte.

Jomfru Hede.

Jeg talter de adle Dannelsend,
 Som satte paa mig en Krone paa,
 Og for det Samme lor alt mit Kion
 Vel talte med mig hver Brøders Son,
 Fordi den Vite, som mig var gjert,
 Ei medte dem for, det jeg har høryt,
 Og leste sig maan vel blint paa Taa
 Hvor Krone hun kan til Huse naar.
 Da jeg nu var kommen i Kenge-Rad
 Da var jeg molig og hjertglad,
 Ved Elien der bygde jeg Hvedeby,
 Men maatte dertil og siden tv,
 Da Gællandkfar gjerde sig til Knud,
 Og begde: Møllike gaar jert Stad,

Vi hje det ikke jert Kion til Spot,
 For Krone hun skadede jert farsig godt,
 Men Kone for Stret paa Land og Strand,
 Det passer dog beder for en Mand.

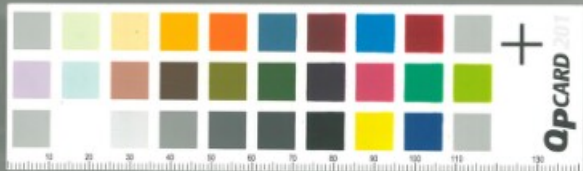
Christian den Første.

Jeg var vel kun en Gence-Son
 Men dog af Kenge-Etamme,
 Som, hai og saa, blev skift og grem,
 Og Nefen er det Samme.
 Jeg vidste godt, der skrevet stod,
 Skjendte ei Latin jeg fandt,
 At uden Drot er mild og god
 Han trindt ingenlandt,
 Thi eftertraged jeg den Næe
 Paa Kenge-Estel og Etade,
 At ei paa Vite, Liv og Skidd
 Jeg vilde Negen stude,
 Ei agte, om der faldt mig let,
 Til Strænghed Grund at finde,
 Men lade Naade gaar for Det
 Og Kirkligheden vinde!
 Det samme raadet jeg min Vte
 I femten Led og flere,
 Da skal som Dag i Skoen net
 Vort Stamme-Lee forere.
 Der Raar og skrevet, som jeg vedt,
 Skjendte tit serglat, detværrer,
 At ikkun den som sifter Fred
 Er Brøder til vor Herte,
 Thi lagde jeg paa Fred og Vinu
 I alle mine Dage,
 Og menst min Vte har samme Sind,
 Den Gud skal velhelage!
 Dog, Man den Fred kan har paa Teed,
 Som Nalster vil unde,
 Saa den for Dannelsend i Næd
 Kun bliver nogenlunde,
 Thi Eensfæst er paa Krig opset,
 Og faldt er han tillige,
 Det sik at mærke jeg fuldbaar,

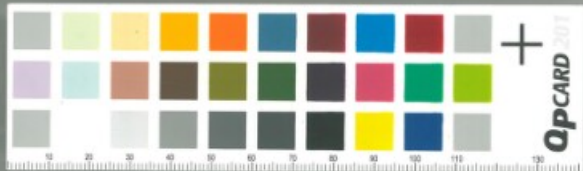
Jeg skal ei Andet sige!
 Det gamle Brev fra Kalmars-Bj
 Ham gjalder ei for en Hagty,
 Men sine Fæder-Brede nye
 Han lærde mig var ægte!
 Kong Erik sid i Bisby end,
 Der sit han Soenste Øjeste,
 Og skændt han ikke var min Ven,
 Bør dog min Hjelv den næste.
 Han blev mig til i al sin Tid,
 Jeg skulde ham anfætte,
 Thi skilte jeg ham Di og Bred
 Og lærde den Trætte,
 Jeg lagde til med Orlags-Mand,
 Med Bødd og med Bue,
 Og Skalland tog jeg smukt igjen,
 Mens Bisby led i Væ!
 Saa ægded jeg i Kiebenhavn
 En saue og sin Fyrdinde,
 Hun Dreaming blev til Danmarks Gavn
 Som hun var for færdige.
 Dert her hield den Konges-Bred,
 For vore ælteste Sonner
 Jeg men, Sankt Olav og Sankt Knud
 Bør Alkom vist kelsamer:
 Vi faldte op det Helgen-Vor,
 Som vogter Norges-Liden,
 Og Børste-Breden efter har
 Vi saa til Eigheden,
 Thi Knud og Olav heden gif
 Med deres Helgen-Namme,
 Gud lade Hans og Tre berik
 Med deres Vi det gamle!
 Bør Daatter gaa vi Raun fuldget,
 For hun blev kaldt Margrethe,
 Og hende sit den Skofke Tret,
 Slikan Medgift, vi udræde,
 Saa Skatten derved Sille frønde,
 Vi var ei pengeskerke,
 Men satte Orkenær i Pant
 Og Hettland, od at mærke.
 Med Evenslen kom jeg i Ledet.

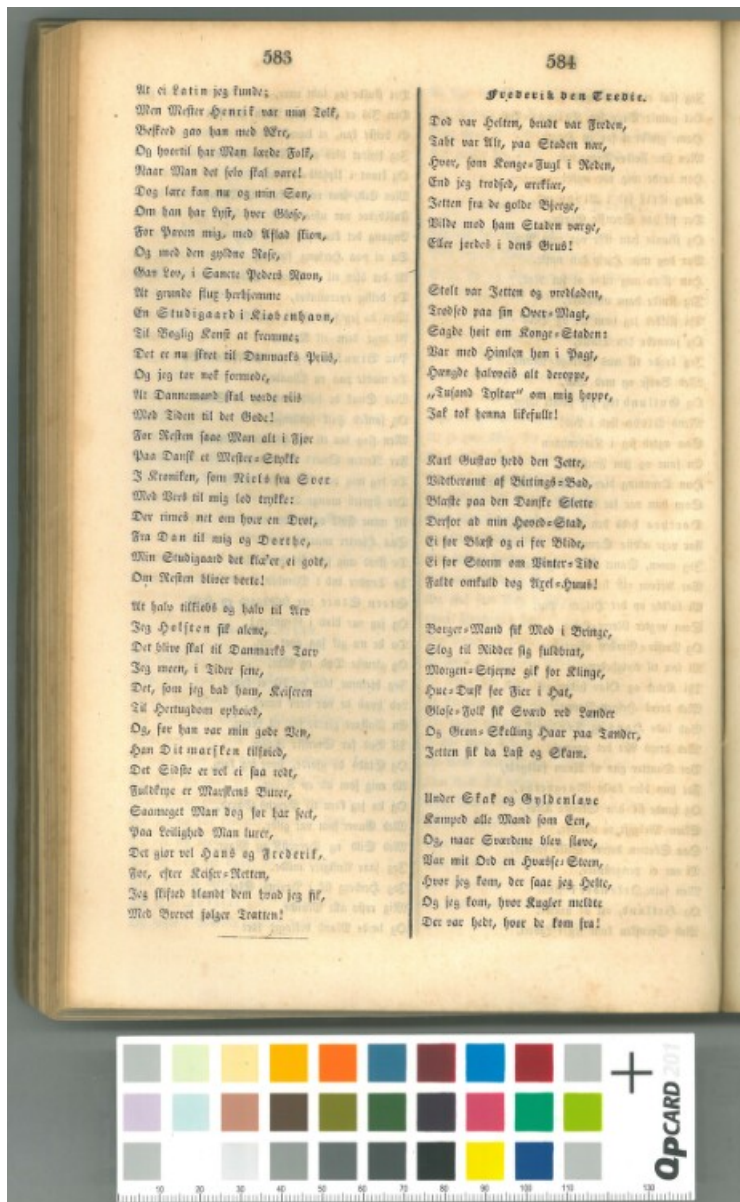
Det skulde jeg lovt være,
 Den Tid er faldt, som Man har fort
 Ei briste kan, ei bare!
 Jeg hylde blev paa Mars-Steen,
 Og front i Upsals-Choret,
 Men Led, som verder kan til Men,
 Faldhede var uskeret!
 Engang det kom saa vel i Fog,
 Da vi paa Herfyng fandte,
 At det blev til et Hoved-Øst,
 De dølig vorreundet,
 Men da jeg seer affid, paa Ny
 At tage dem til Naade,
 Paa Brunkebjerg ved Stekholms By
 De medte paa en Naade,
 Med Sank de helte mig op en Stund
 Og fandt Jell saalange,
 Men sig saa til af Hjertens Grund,
 For Ketten Sværd sit Siange.
 De tog mig paa det samme Sted,
 Der stytted mange Tæde
 Af mine Jell og Dred med,
 Saa Hjeter maatte bløde,
 De stød mig selv forvændt Jald
 To Landet ind i Manden,
 Steen Sture var faldhaard en Hals,
 Og jeg var blød i Grundten!
 Da de nu gif saa anet om,
 Og glænde Dyd og Væ,
 Jeg hjemme blev og did ei kom,
 Ved hvad de var dem vore!
 En Mafart gløde jeg til Rom,
 Til Bed for Soenste Kiste,
 Og Stædt de gjorde, hvor jeg kom,
 Vid mig som ad en Kiste,
 Og da jeg kom til Pavers Gøard,
 Med Svær som var glide,
 Med Sild og Bergskiff og Maar,
 Jeg saar Anfygter milde.
 Jeg Forberg sit i Pavers Stet,
 Mig røste alle Thunde,
 Og lærde Mand beflaget blot

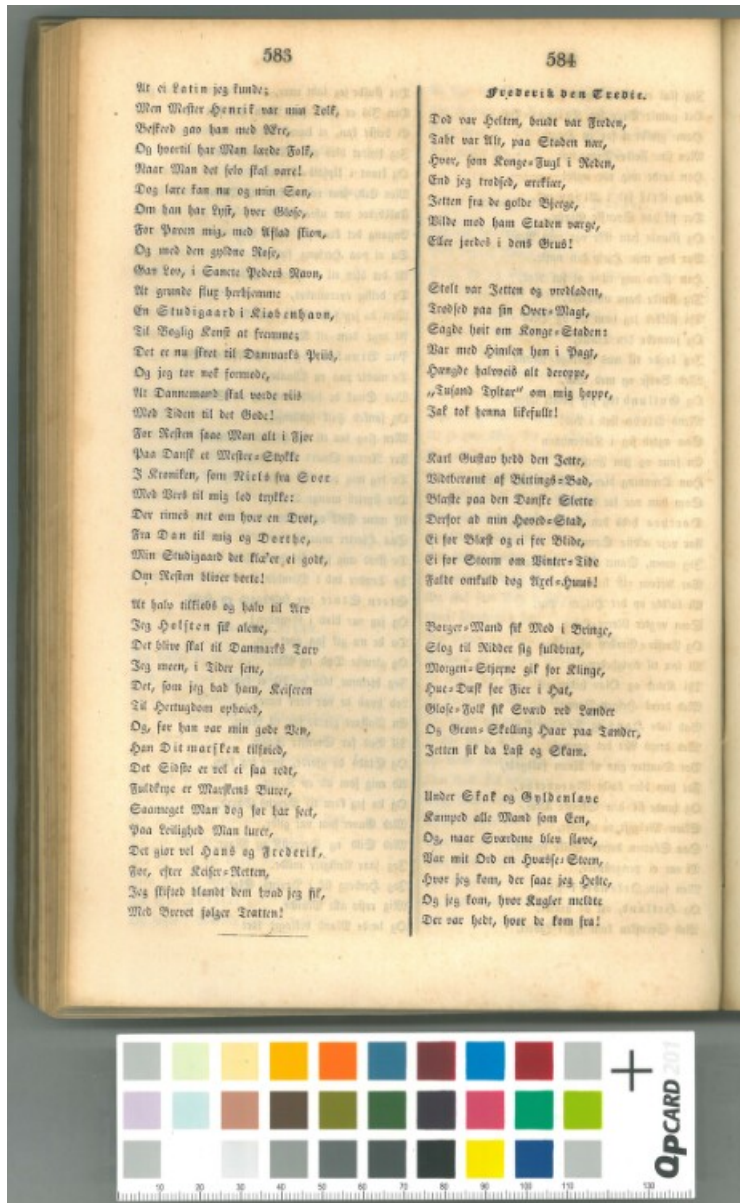
Jeg skal ei Andet sige!
 Det gamle Brev fra Kalmars By
 Ham gjalder ei for en Hagty,
 Men sine Fæder Brevde nye
 Han lærde mig var ægte!
 Kong Erik sid i Bisby end,
 Der sit han Søenste Øjeste,
 Og skændt han ikke var min Ven,
 Bør dog min Hjelp den næste.
 Han blev mig til i al sin Tid,
 Jeg skulde ham anbefalte,
 Thi skilte jeg ham Di og Bred
 Og lærde den Trætte,
 Jeg lagde til med Orlogs-Mand,
 Med Bøde og med Bue,
 Og Skotland tog jeg smukt igjen,
 Mens Bisby led i Væ!
 Søa ægdet jeg i Kiebenhavn
 En saue og sin Fyrdinde,
 Hun Dreaming blev til Danmarks Gavn
 Som hun var for heide.
 Dert her held den Kænge-Bred,
 For vore ælteste Søner
 Jeg men, Sømt Olav og Sømt Knud
 Bør Alfom vist kælmer:
 Vi faldte op det Helgen-Vor,
 Som vogter Norges-Liden,
 Og Fæstet-Breden efter har
 Vi saa til Eigheden,
 Thi Knud og Olav heden gif
 Med deres Helgen-Namme,
 Gud lade Hans og Tre berik
 Med deres Vi det gamle!
 Bør Daatter gao vi Raun fuldget,
 For hun blev kaldt Margrethe,
 Og hende sit den Skofke Tret,
 Et kan Medgift, vi udræde,
 Søa Skatten derred Lille frøndt,
 Vi var ei pengeskerke,
 Men satte Orkenær i Pant
 Og Hettland, od at mæde.
 Med Evenslen kom jeg i Ledet.

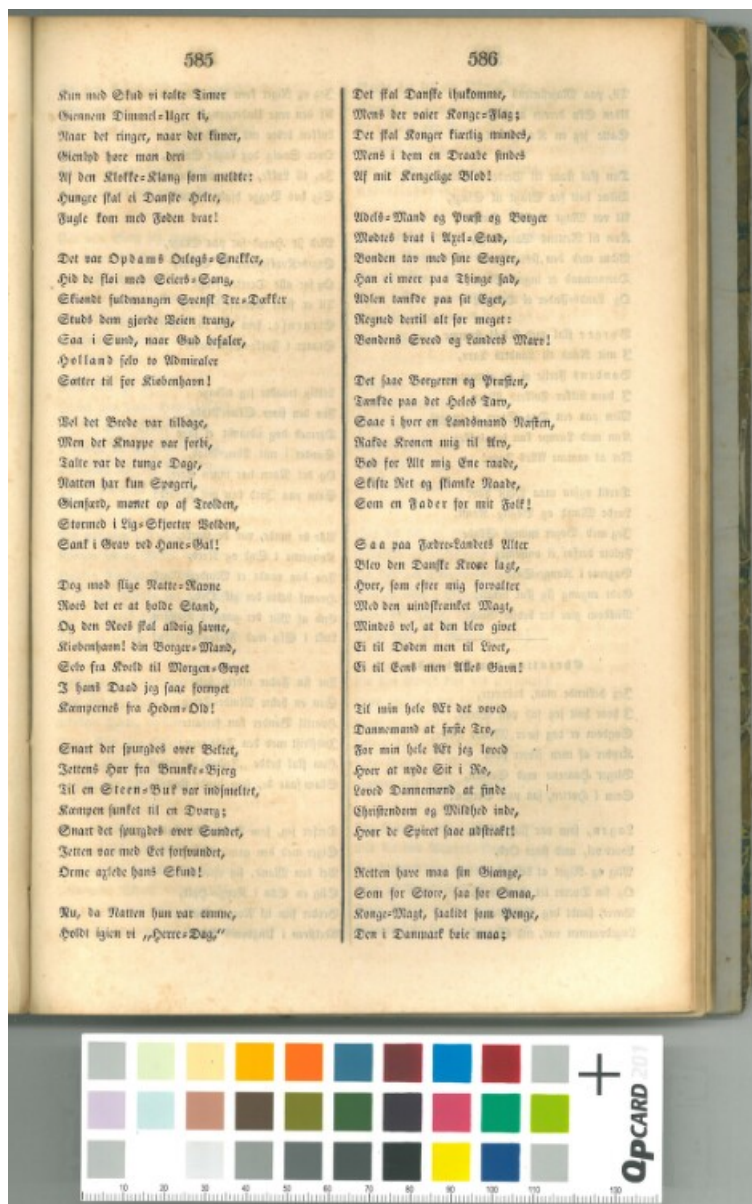
Det skulde jeg lovt vore,
 Den Tid er faldt, som Man har fort
 Ei briste kan, ei bare!
 Jeg hylde blev paa Mars-Steen,
 Og front i Upsals-Choret,
 Men Led, som verder kan til Væen,
 Faldtode var usport!
 Engang det kom saa vel i Fog,
 Da vi paa Herfyng fandt,
 At det blev til et Høved-Et,
 De dølig vorreundet,
 Men da jeg seer affid, paa Ny
 At tage dem til Naade,
 Paa Brunkebjerg ved Steffolms By
 De medte paa en Naade,
 Med Sømt de helte mig op en Stund
 Og fandt Jell saalange,
 Men sig saa til af Hjertens Grund,
 For Ketten Sømt sit Siange.
 De tog mig paa det gamle Sted,
 Der stytted mange Tede
 Af mine Jell og Tred med,
 Søa Hjeter maatte blede,
 De stød mig selv søndend Jald
 To Tænder ind i Manden,
 Steen Sture var faldhaard en Hals,
 Og jeg var blod i Grundten!
 Da de nu gif saa anet om,
 Og glænde Dyd og Væ,
 Jeg hjemme blev og did ei kom,
 Ved hvad de var dem vore!
 En Mafart gløde jeg til Rom,
 Til Ved for Søenste Kiste,
 Og Etædd de gjorde, hvor jeg kom,
 Vid mig som ad en Kiste,
 Og da jeg kom til Færens Gøard,
 Med Sømt som var glide,
 Med Eld og Bergskiff og Maar,
 Jeg saar Kønfyre mude.
 Jeg Føsterg sit i Pærens Stet,
 Mig røste alle Thunde,
 Og lærde Mand beflaget blot

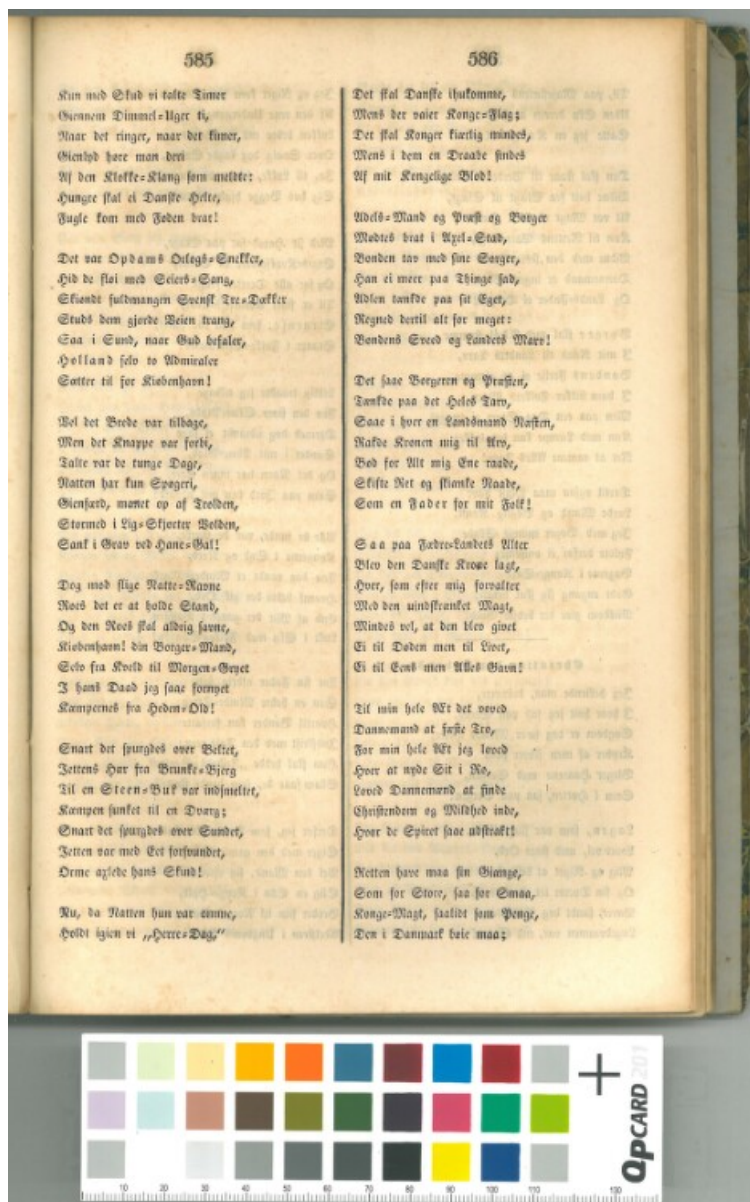

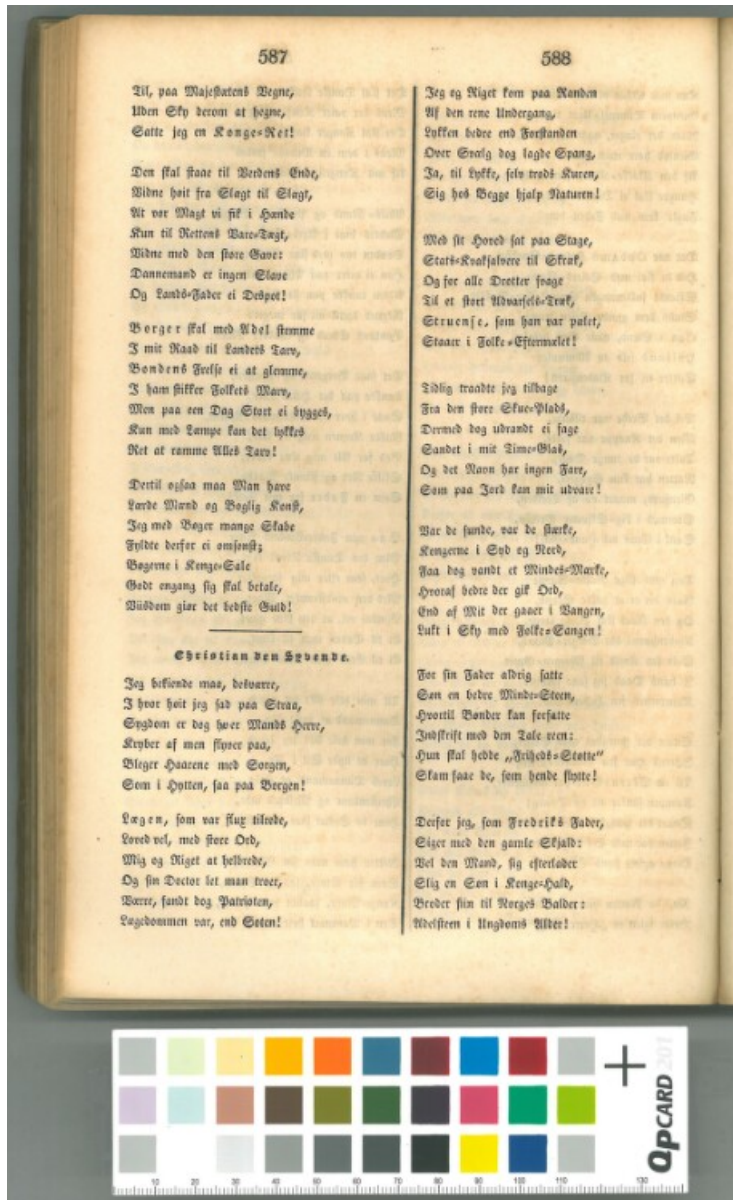

Til, paa Majsflaaten Begne,
 I den Sky derom at begynde,
 Satted jeg en Konge-Ket!

Den skal staae til Verdens Ende,
 Midt paa den Store til Stang,
 At vor Magt vi vil i Gaarde
 Kun til Høstens Bares-Dag,
 Midt med den store Gave:
 Dønnemand er ingen Gave
 Og Land-Haver ei Døpset!

Borger skal med Adels stemme
 I mit Naad til Landets Lov,
 Bondens Fjels ei at glømme,
 I ham stikker Folkets Navn,
 Men paa een Dag Stort ei bygges,
 Kun med Kamp kan det lykkes
 Det at ramme Alles Lov!

Det vil ogsaa maa Man have
 Lørd Mænd og Boglig Kunst,
 Og med Højer mange Slæde
 Fikste derfor ei omsonst;
 Begynde i Konge-Sale
 Gædt engang sig skal betale,
 Hviddem giar det bedste Guld!

Christian den Gylden.

Jeg bekjende maa, betoerret,
 I hvor høit jeg sad paa Stuen,
 Sygden er dog her Mandt Hver,
 Kryber af men slyger paa,
 Væger Haarene med Sorgen,
 Sten i Hjerten, saa paa Bergen!

Læg en, som var flug tilude,
 Lørd vel, med flere Død,
 Mig og Niget at helbrede,
 Og sin Doctor let man træer,
 Væer, sandt dog Patrioten,
 Lørdommen var, end Sten!

Jeg og Niget kom paa Kanden
 Af den rene Undergang,
 Følten beder end Forskanden
 Over Svog dog lagde Spang,
 Ja, til Lykke, sels trædt Kuren,
 Sig heds Begge hjælp Naturen!

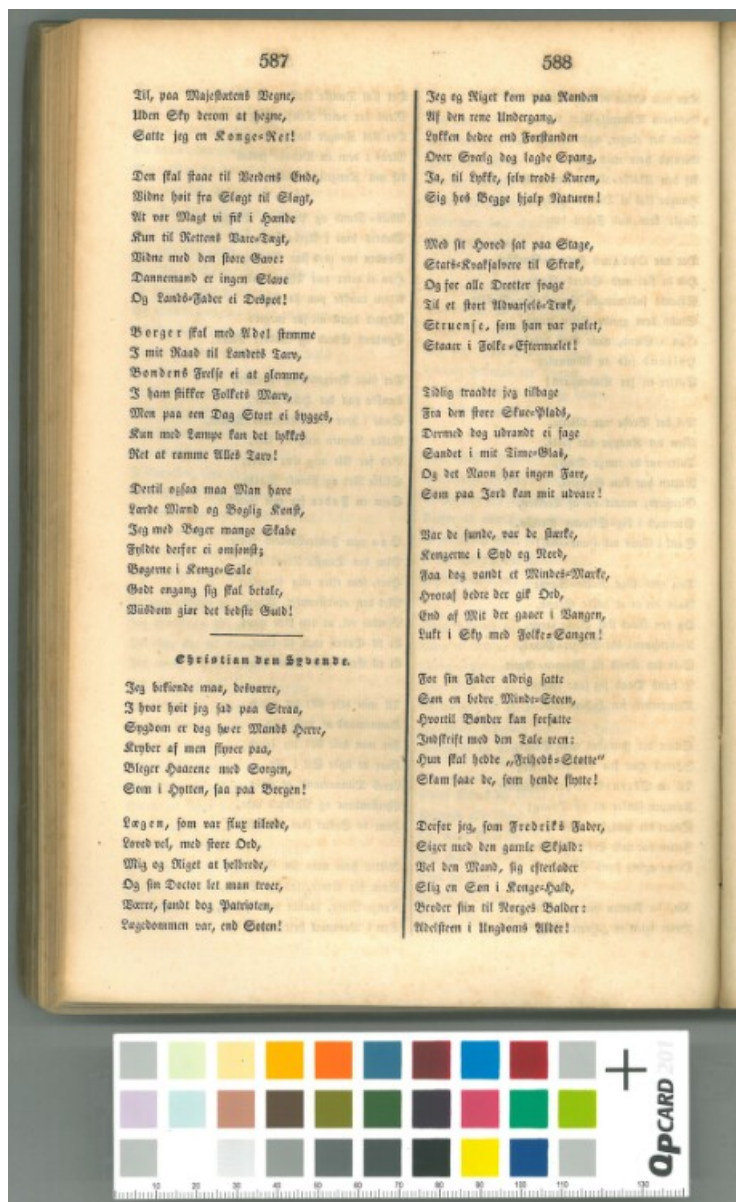
Med sit Hørd sat paa Stige,
 Stats-Konkubere til Skrak,
 Og for alle Dretter soge
 Til et stort Hørdse-Test,
 Struense, som han var polit,
 Staaer i Folke-Hjertelet!

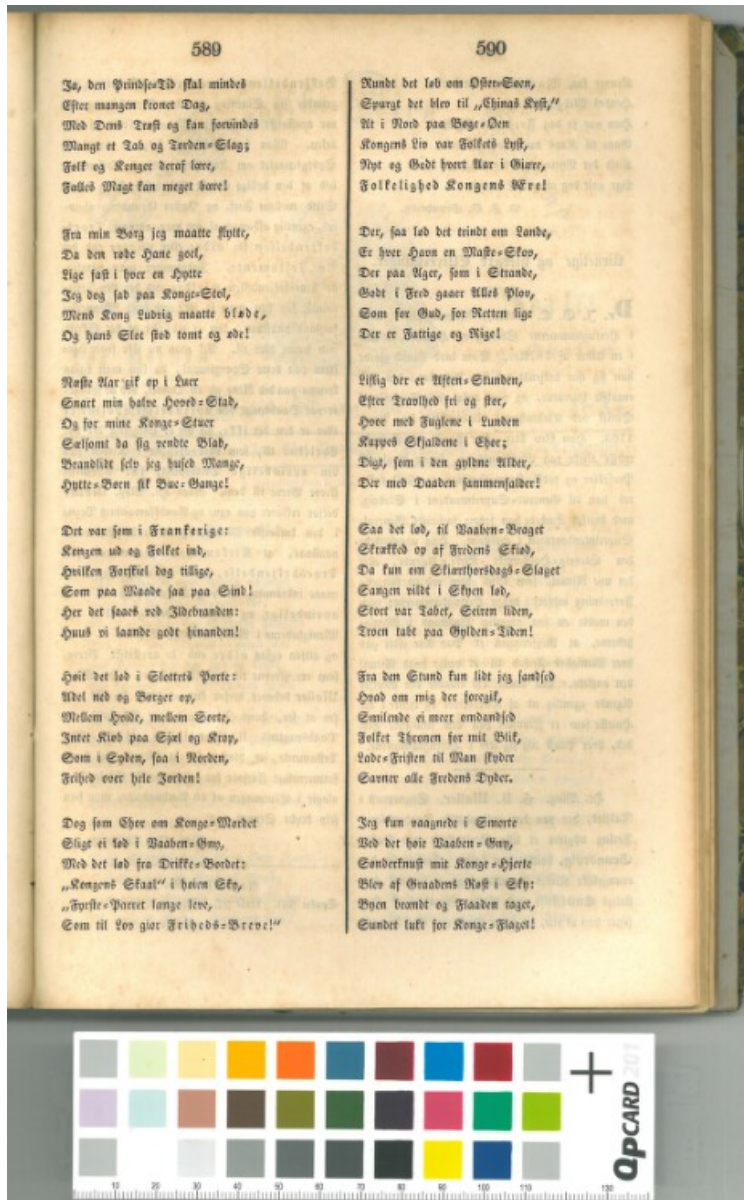
Tidlig traadte jeg tilbage
 Fra den store Skue-Plads,
 Derved dog udvandt ei fage
 Gædet i mit Time-Glas,
 Og det Naan har ingen Fare,
 Som paa Jord kan mit udvare!

Var de funde, var de stærke,
 Kongerne i Svog og Ned,
 Haa dog vandt et Minde-Mærke,
 Hørdse bedre der gik Død,
 End af Mit der gaar i Bangen,
 Kust i Sky med Folke-Sengen!

Jeg sin Fader aldrig satte
 Een en bedre Minde-Sten,
 Hørdse Væder kan sefatte
 Indskrift med den Tale ven:
 Hun skal hedde „Hørdse-Stette“
 Skam saae de, som hende stotte!

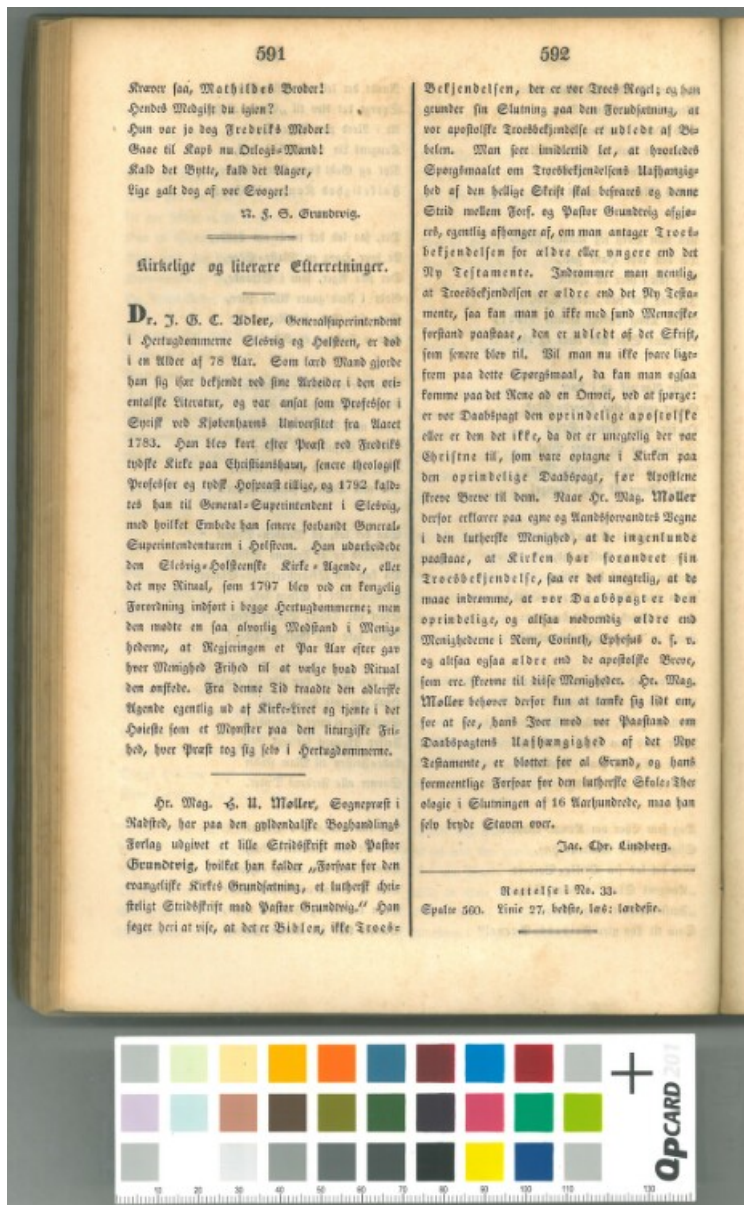
Derfor jeg, som Fredrik's Haver,
 Ejer med den gamle Skjald:
 Vel den Mand, sig efterlader
 Sig en Een i Konge-Hald,
 Brøder sin til Kærges Halder:
 Hørdsem i Kongens Hæder!

Kvæder saa, Nathi kaldes Broder! ...
 Hendes Mødige du igjen? ...
 Hun var jo dog Tredeks Møder! ...
 Saa til Kapt nu Dolege-Møder! ...
 Kald det Bytt, kald det Nager, ...
 Vige galt dog af vor Svoger!

N. F. S. Grundtvig.

Kirkelige og literare Efterretninger.

Dr. J. G. C. Adler, Oeconossuperintendent i Hertugdømmene Slesvig og Holsten, er død i en Alder af 78 Aar. Som lærd Mand gjorde han sig især bekendt ved sine Arbejder i den ecclesiastiske Literatur, og var ansat som Professor i Syssil ved Kjøbenhavns Universitet fra Aaret 1783. Han blev først efter Paaft ved Tredeks tidste Kirke paa Christianshavn, senere theologisk Professor og endelig Hofpredikant, og 1792 kaldtes han til General-Superintendent i Slesvig, med hvilket Embede han senere forbandt General-Superintendenturen i Holsten. Han udsædte den Slesvigske Høiesteres Rets- og Regende, eller det nye Ritual, som 1797 blev ved en kongelig Forordning indført i begge Hertugdømmene; men den mødte en saa alvorlig Modstand i Menighedene, at Regjeringen et Par Aar efter gav hver Menighed Frihed til at vælge hvad Ritual den ønskede. Fra denne Tid traadte den ældre Regende egentlig ud af Kirke-bogen og tjente i det Hæieste som et Mindstykke paa den liturgiske Frihed, hvor Paaft tog sig selv i Hertugdømmene.

Dr. Mag. S. H. Møller, Bogenpræst i Nadsbø, har paa den guldendalke Boghandlings-Berlag udgivet et lille Ertidskrift med Paaft Grundtvig, hvilket han kalder „Troskaar for den evangeliiske Kirkes Grundfæstning, et luthersk hyldestigt Ertidskrift med Paaft Grundtvig.“ Han siger deri at vide, at det er Biholen, alle Troede-

Beljendelsen, der er vor Troes Regel; og han gænder sin Elating paa den Forudsætning, at vor apostoliske Troedsfæstelse er udlædt af Biholen. Man ser imidlertid let, at hvoledet Spørgsmaal om Troedsfæstelsens Uafhængighed af den hellige Skrift skal besvares og denne Etid mellem Trost, og Paaft Grundtvig afjæret, egentlig afhænger af, om man antager Troen til Beljendelsen for ældre eller yngre end det Ny Testamente. Indvovner man nemlig, at Troedsfæstelsen er ældre end det Ny Testamente, saa kan man jo ikke med sand Mennester forhand paaftaae, den er udlædt af det Skrift, som hvoere blev til. Vil man nu ikke hvoere ligesom paa dette Spørgsmaal, da kan man ogsaa komme paa det Vene ad en Omveit, ved at spørge: er vor Daabspagt den oprindelige apostoliske eller er den det ikke, da det er umagtelig det var Christene til, som vare optagne i Kirken paa den oprindelige Daabspagt, for Kristene skree Brev til den. Naar Hr. Mag. Møller derfor tillægger paa egne og Raadforvanded Begne i den lutherske Menighed, at de ingentunde paaftaae, at Kirken har forandret sin Troedsfæstelse, saa er det umagtelig, at de maae indvovne, at vor Daabspagt er den oprindelige, og altsaa nedvovndig ældre end Menighedene i Rom, Corinth, Ephesus o. s. v. og altsaa ogsaa ældre end de apostoliske Brev, som ere skree til disse Menigheder. Hr. Mag. Møller behooer derfor kun at tænke sig lidt om, ser at se, hant Trost med vor Paaftand om Daabspagts Uafhængighed af det Ny Testamente, er blotet for al Grund, og hant formentlige Trost for den lutherske Skoles Trost i Elatingen af 16 Aarhundrede, maa han selv kende Staven evst.

Jac. Chr. Lundberg.

Hortalsje i No. 33.
 Epist. 500. Linie 27, behø, lød: lødbeh.